

Miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin? Tarkastelussa Omakaupunki.fi

Anna-Rosa Polso

<p>Tekijä tai tekijät Anna-Rosa Polso</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2008</p>
<p>Raportin nimi Miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin? Tarkastelussa Oma-kaupunki.fi</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 44 + 24</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Miisa Jääskeläinen</p>	
<p>Opinnäytetyössä selvitetään, miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin Omakau-punki.fi-sivustolla.</p> <p>Sivuston keskeinen toimintaperiaate on sisällöntuotanto yhdessä lukijoiden kanssa. Muun toimitustyön lisäksi toimittajien työnkuvaan kuuluu myös moderointia. Kaikki lukijoiden lähettämät viestit luetaan läpi ja niitä muokataan tarvittaessa ennen julkai-sua. Moderointia sääntelevät sivuston sisäiset moderointiohjeet sekä viime kädessä Suomen laki.</p> <p>Moderoinnilla on ratkaiseva rooli siinä, millaisena lehti näyttäytyy ulospäin lukijoille. Lukijoiden mielipiteitä moderoinnin onnistumisesta ei ole kuitenkaan kartoitettu. On siis mahdollista, että lukijoiden toiveet ja toimituksen linja poikkeavat toisistaan.</p> <p>Toimituksen kädenjälki näkyy selvimmin uutiskeskustelujen moderoinnissa. Siksi tut-kimuskysymys kuuluukin: Miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin?</p> <p>Lukijoiden mielipiteitä selvitettiin internetiin laitetussa kyselytutkimuksessa, joka näkyi reilun kahden viikon ajan joka kymmenennelle sivuston kävijälle. Kyselyyn saatiin 175 vastausta.</p> <p>Suurin osa vastaajista piti sivuston uutisia laadukkaina ja luki niitä mielellään. Uutis-keskustelujen tasoa pidettiin sen sijaan yleisesti huonompana. Vain reilu kolmannes vastaajista oli sitä mieltä, että uutiskeskustelut ovat mielenkiintoisia ja antavat uusia näkökulmia. Avoimissa vastauksissa korostui, että vastaajat kaipaavat uutissivustolta ennen kaikkea laadukasta journalismia. Myös moderointilinjan tiukentamista toivottiin.</p> <p>Haasteena on tehdä jatkossakin tasokkaita paikallisuutisia ja varmistaa, että myös uu-tiskeskustelut sekä muu lukijoiden sisällöntuotanto ovat linjassa sivuston imagon ja brändin kanssa.</p>	
<p>Asiasanat osallistuminen, verkkokeskustelu, moderointi, kyselytutkimus</p>	

Journalism

<p>Authors Anna-Rosa Polso</p>	<p>Group or year of entry 2008</p>
<p>The title of thesis How Do Readers View News Discussions on Omakaupunki.fi?</p>	<p>Number of pages and appendices 44 + 24</p>
<p>Supervisor(s) Miisa Jääskeläinen</p>	
<p>This thesis explains how readers view news conversations on the local news site Omakaupunki.fi. In Omakaupunki.fi, reporters utilize a lot of user-generated content in making news.</p> <p>In addition to writing, reporters also moderate readers' messages. All messages are read through and edited if necessary prior to publication. Moderating is regulated by Omakaupunki's internal guidelines and ultimately, Finnish law.</p> <p>Moderating plays a crucial role in how the site is seen by readers. Nevertheless, reader's opinions on the success of moderating haven't been examined in detail yet. It's therefore possible that readers' expectations and editorial policy substantially differ from each other.</p> <p>The editor's touch can be seen most clearly in the moderating of news discussions. Therefore, the research question is: How do readers view these news discussions?</p> <p>A survey was made as a questionnaire on the Internet. This was shown to every tenth visitor of the site for two weeks; a total of 175 people responded.</p> <p>Most respondents rated the news as being of high quality and gladly read it. The level of news discussion was seen to be generally somewhat inferior. Just over a third of the respondents were of the opinion that the news discussions are interesting and provide new perspectives. According to the open responses, what readers need most from the site is high-quality news. Respondents also hoped that the moderating policy would become somewhat stricter.</p> <p>The challenge is to continue to make high-quality local news and to make sure that the news discussions and other user-generated content are in line with the brand and image of the web site.</p>	
<p>Key words involvement, news discussion, moderating, survey</p>	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Työn teoreettinen tausta.....	3
2.1 Verkkokeskustelu	3
2.2 Omalla nimellä vai nimimerkillä?	3
2.3 Moderointi.....	4
2.4 Lukijoiden tuottamaa vai toimituksellista aineistoa?.....	5
3 Tutkimusmetodi	7
3.1 Kvantitatiivinen tutkimus ja kysely	7
3.2 Otokoko.....	8
3.3 Aineiston käsittely: reliabiliteetti, validiteetti ja ristiintaulukointi	8
3.4 Tutkimuskysymys ja tutkimuksen toteuttaminen.....	9
4 Tutkimuksen tulokset	12
4.1 Vastaajien taustatiedot	12
4.2 Internetin ja Omakaupunki.fi-sivuston käyttö	16
4.3 Omakaupunki.fi:n tärkeys tiedonlähteenä.....	17
4.4 Osallistuminen sivuston tekemiseen.....	19
4.5 Uutisten kommentointi ja suhtautuminen uutiskeskusteluun	23
4.6 Uutiskeskustelun laatu ja kehittäminen	29
4.7 Avoimet vastaukset	33
5 Pohdinta	36
5.1 Tulosten analysointia ja johtopäätöksiä.....	36
5.2 Tutkimuksen luotettavuus.....	38
5.3 Kehitysideoita ja ehdotuksia jatkotutkimuksiin.....	39
5.4 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointia	40
Lähteet	42
Liitteet.....	45
Liite 1. Saatekirje	45
Liite 2. Kysely	46
Liite 3. Avoimet vastaukset.....	55
Liite 4. Omakaupunki.fi:n moderointiohjeet	66

1 Johdanto

Omakeupunki.fi on elokuussa 2010 toimintansa aloittanut paikallisuutissivusto, joka keskittyy pääkaupunkiseudun paikallisuutisiin. Sivustoa tehdään yhdessä Vartin ja HS.fi:n sekä lukijoiden kanssa. Lokakuussa 2012 Omakeupunki.fi:ssä oli viikoittain lähes 200 000 eri kävijää ja sivuilla vierailtiin keskimäärin 276 000 eri selaimelta viikossa (TNS Metrix).

Omakeupunki.fi-sivuston leimallisia piirteitä ovat lähes reaaliaikaiset paikallisuutiset ja sisällöntuotanto yhdessä lukijoiden kanssa. Uutisten lisäksi sivustolla julkaistaan mm. lukijoiden uutisia ja kuvia, menovinkkejä ja uutiskeskusteluja. Jokainen viesti esimoderoidaan eli tarkastetaan ennen sen julkaisemista. Moderointia ohjaavat Sanoma Kaupunkilehtien sisäiset ohjeet ja viime kädessä Suomen laki.

Lukijoiden mielipiteitä uutiskeskusteluista ei kuitenkaan ole kartoitettu. On siis mahdollista, että toimituksen linja ja lukijoiden toiveet poikkeavat toisistaan tai ovat jopa ristiriidassa keskenään. Tutkimuksen tavoitteena onkin selvittää, miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin ja mitä he toivovat niiltä.

Syksyllä 2011 Journalistin ohjeita täydennettiin Journalistin ohjeiden liitteellä, joka koskee yleisön tuottamaa aineistoa tiedotusvälineiden verkkosivuilla. Liitteen voimaantulo näkyi Omakeupunki.fi:ssä siten, että asiattoman sisällön ilmoitusmahdollisuus otettiin käyttöön. Lukija voi vaivattomasti yhdellä hiiren klikkauksella ilmoittaa toimitukselle sopimattomaksi katsomastaan sisällöstä. Uutisviestien ennakkomoderoinnista huolimatta ilmoituksia asiattomista viesteistä on tullut päivittäin.

Viime aikoina paljon puhuttanut aihe on, pitäisikö nettikeskusteluihin kirjoittaa omalla nimellä vai nimimerkillä. Osa sivustoista vaatii rekisteröitymistä omalla nimellä, osa taas ei. Nimimerkin suojista on helppo laukoa vääriä totuuksia ja provosoida muita lukijoita.

Toisaalta voidaan pohtia, miten omalla nimellä kirjoittelu vaikuttaisi vaikkapa keskustelun määrään. Viestien laatu varmaankin paranisi, mutta niiden määrä todennäköisesti vähentyisi.

Pohjimmiltaan kysymys on sananvapaudesta ja sen rajoista. Omakaupunki.fi:n toiminta perustuu sisällöntuotantoon yhdessä lukijoiden kanssa, ja sisältöä tehdään pitkälti lukijoilta lukijoille. Siksi on myös olennaista kysyä, mitä lukijat toivovat tuolta sisällöltä. Tässä opinnäytetyössä olen valinnut tarkasteltavakseni uutiskeskustelut. Tutkimuskysymykseni kuuluukin: miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin Omakaupunki.fi-sivustolla?

Työn on tehty toimeksiantona Sanoma Kaupunkilehdille. Olen itse työskennellyt Omakaupunki.fi:n osa-aikaisena moderaattorina keväästä 2012 alkaen. Tutkimuksen teossa olen hyödyntänyt myös omaa kokemustani moderaattorin työstä sekä paikallisuutissivuston toiminnasta. Yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena Omakaupunki.fi muuttuu marraskuussa 2012 Metro.fi:ksi. Tutkimussa käyttämäni tiedot on kerätty 8. marraskuuta 2012 mennessä.

Opinnäytetyöni teoreettisessa osassa selvitän, mitä verkkokeskustelulla ja moderoinnilla tarkoitetaan. Teoriaosassa pohdin myös nimimerkkien käyttöä verkkokeskustelussa sekä esittelen Julkisen sanan neuvoston asiattoman sisällön ilmoitusmahdollisuutta käsittelevän liitteen ja pohdin sen vaikutusta ja noudattamista uutiskeskusteluissa. Sen jälkeen kerron oman tutkimukseni toteutustavasta ja tuloksista. Lopuksi esittelen johdopäätökseni sekä kehitysehdotukseni toimeksiantajalle.

2 Työn teoreettinen tausta

2.1 Verkkokeskustelu

Median digitalisoituessa sanomalehdille tyypilliset yleisönosastot ovat siirtyneet myös internetiin. Keskustelijoiden välille syntyy vuorovaikutteisuutta, kun he kommentoivat toistensa mielipidekirjoituksia. Yleisönosastoja paremmin lukijoita palvelevat verkossa kuitenkin keskustelupalstat. (Kivessilta 2005, 30–31.)

”Yleisönosastoja leimaava staattisuus (viesti on ehditty harkita moneen kertaan ennen lähettämistä sekä puheenvuorojen välinen viive) vaihtuu keskustelupalstoilla spontaaniuteen” (Kivessilta 2005, 31).

Keskustelupalstat tarjoavat lukijoille mahdollisuuden viestiä keskenään lähes reaaliaikaisesti. Palstat parantavat myös erilaisten ryhmien mahdollisuuksia viestiä keskenään. Toisaalta verkossa toimiva uutislehti voi kannustaa lukijoitaan keskustelemaan ajankohtaisista aiheista ja käyttää kommentteja myöhemmin printissä tai verkossa julkaistujen artikkelien yhteydessä. (Li 2006 246–247.)

Verkkokeskustelulla voidaan tarkoittaa myös eri foorumeilla, kuten Vauva-lehden verkkosivuilla tai Suomi24.fi:ssä käytävää keskustelua. Tässä opinnäyteyössä käytän kuitenkin termiä uutiskeskustelu, ja viittaan sillä Omakaupunki.fi:n verkkouutisten perässä olevaan, lukijoiden käymään keskusteluun.

2.2 Omalla nimellä vai nimimerkillä?

Koko uutiskeskustelujen lyhyen historian ajan on puhuttu siitä, pitäisikö uutiskeskusteluihin osallistua omalla nimellä vai nimimerkillä. Oman nimen käyttö liitetään usein asiallisempaan keskustelun tasoon.

Helsingin Sanomien verkkosivujen kommentointia uudistettiin talvella 2012. Ennen uutisia saattoi kommentoida kuka vain, mutta uudistuksen myötä kommentteja voivat kirjoittaa vain sivustolle rekisteröityneet käyttäjät. Uudistuksen tavoitteena oli parantaa

uutiskeskustelun tasoa ja keskittää uutisista käytävä keskustelu erityisesti HS.fi:n uutisiin. (Helsinginsanomat.fi, 2012a.)

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Risto Uimosen mukaan nimimerkkejä ei kuitenkaan haluta kieltää, koska JNS:n peruseriaatteisiin kuuluu sananvapauden puolustaminen. Sen sijaan Julkisen sanan neuvosto kannustaa avoimeen ja rehtiin keskusteluun. (Uimonen 2011.) Vaikka nimimerkittömyys antaa sananvapautta, sitä ei tulisi käyttää väärin esimerkiksi haukkumalla toisia keskustelijoita.

Median tulee itsesääntelyllä asettaa sananvapaudelle rajoitteita, jotta yhteiskunnan jäsenten perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat niin hyvin kuin mahdollista. Sananvapauden käyttö on aina suhteutettava käyttötilanteeseen ja sananvapauden merkitykseen demokraattisessa yhteiskunnassa. (Neuvonen 2005, 207.)

Oma kaupunki.fi:ssä keskusteluihin voi tällä hetkellä osallistua pelkällä nimimerkillä. Päätoimittaja Ismo Uusituvan mukaan omalla nimellä rekisteröitymistä on harkittu, mutta sitä ei tulla näillä näkymin toteuttamaan. Sivustolla on tällä hetkellä käytössä rekisteröityminen, joka ei kuitenkaan vaikuta keskustelun toiminnallisuuteen. Ominaisuus poistetaan marraskuussa 2012 kun Oma kaupunki.fi muuttuu Metro.fi:ksi. (Uusitupa, I. 6.11.2012.)

2.3 Moderointi

Moderoinnilla tarkoitetaan uutiskeskustelun ohjaamista ja valvomista keskustelusivustolla. Viestit suodattuvat keskustelupalstalle moderaattorin tekemän moderoinnin läpi. Moderaattorin tehtävä on sensuroida, karsia ja muokata viestejä. Moderaattorin asema ei ole kuitenkaan aina viestejä suodattava, vaan moderaattori voi myös kannustaa ja suunnata keskustelua. (Kivessilta 2005, 32.)

Moderointia harjoittavaa henkilöä kutsutaan moderaattoriksi. Moderaattori on sanana lähtöisin englannin kielestä. Voidaan puhua myös ylläpitäjästä tai sensorista.

Moderointia on kahdenlaista: ennakko- ja jälkimoderointia. Ennakkomoderoinnissa viestit luetaan läpi ennen niiden julkaisemista. Etukäteismoderoinnin tarkoituksena on estää asiattoman sisällön julkaiseminen verkkosivustoilla. Jälkimoderoinnissa kaikki viestit julkaistaan sellaisenaan, ja tarkistetaan vasta julkaisun jälkeen. Omakaupunki.fi:ssä käytössä oleva moderointi on luonteeltaan ennakkomoderointia.

2.4 Lukijoiden tuottamaa vai toimituksellista aineistoa?

Sähköisen median aikakaudella kuka tahansa voi olla toimittaja. Lukijoiden tuottamaa sisältöä eli UGC:a (User Generated Content) hyödynnetään toimituksissa yhä enemmän. Sitä ovat esimerkiksi lukijoiden tekstiviestit, kirjeet, kommentit, kuvat, piirroset, grafiikka, ääniviestit ja videot.

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Risto Uimosen mukaan ongelmana on ollut, ettei yleisölle voida antaa ohjeita siitä, miten kirjoittaa esimerkiksi uutiskeskustelupalstoille. Sen sijaan voidaan ohjeistaa toimituksia. Julkisen sanan neuvosto ei halua antaa kuvaa, että media sensuroi vapaata keskustelua, koska juuri median tehtävä on rohkaista vapaata keskustelua. (Uimonen, R. 12.3.2012.)

Julkisen sanan neuvosto ratkaisi ongelman täydentämällä Journalistin ohjeita liitteellä, joka tuli voimaan syksyllä 2011. Liitteessä on viisi kohtaa, jotka koskevat yleisön tuottamaa aineistoa tiedotusvälineiden verkkosivuilla. Kohtien painoarvo ja velvoittavuus ovat samat kuin Journalistin ohjeilla.

Liitteen viisi kohtaa ovat:

1. Toimituksen tulee seurata verkkosivujaan sekä pyrkiä estämään yksityisyyden suojaa ja ihmisarvoa loukkaavien sisältöjen julkaiseminen. Syrjinnän lisäksi ihmisarvoa loukkaavat esimerkiksi väkivaltaan yllyttävät sekä yksilöön tai kansanryhmään kohdistuvat vihaa lietsovat sisällöt.
2. Toimituksen tulee viipymättä poistaa sen tietoon tulleet ihmisarvoa ja yksityisyyden suojaa loukkaavat sisällöt.
3. Lapsille ja nuorille suunnattuja verkkopalstoja on valvottava erityisen huolellisesti.

4. Yleisölle on varattava mahdollisuus ilmoittaa toimitukselle asiattomasta sisällöstä niin, että ilmoittaja saa siitä vahvistuksen.

5. Yleisölle varattujen palstojen ja toimituksellisen aineiston raja on pidettävä selvänä tiedotusvälineiden verkkosivuilla.

Toimituksellisella aineistolla tarkoitetaan toimituksen laatimaa, tilaamaa, käsittelemää, journalistisin perustein julkaistavaksi valitsemaa tai toimituksen journalistisesti korostamaa aineistoa. Lukijan tuottama aineistoa, josta on korjattu alkeelliset kielivirheet, ei kuitenkaan voida vielä pitää journalistisena aineistona. Sen sijaan esimerkiksi sellainen aineisto, josta poistetaan kirosanat, muuttuu journalistiseksi aineistoksi. Kyseessä on tällöin lukijan tuottaman aineiston muokkaaminen julkaisukelpoiseksi, toimitukselliseksi tuotteeksi. (Uimonen, R. 12.3.2012.)

3 Tutkimusmetodi

3.1 Kvantitatiivinen tutkimus ja kysely

Toteutin työni kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Valitsin tutkimusmetodiksi määrällisen tutkimuksen, koska tarkoitukseni on kerätä vastauksia mahdollisimman heterogeeniseltä vastaajajoukolta ja saada näin mahdollisimman luotettavaa ja yleistettävissä olevaa tietoa Omakaupunki.fi:n lukijoista.

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on tärkeää, että tutkimusaineisto edustaa tilastollisesti havaintoyksiköiden muodostamaa perusjoukkoa. (Uusitalo 1998, 80). Tutkimuksen edustavuutta voidaan arvioida muun muassa arvioimalla sen reliabiliteettia ja validiteettia, joita kuvailen tarkemmin seuraavassa alaluvussa.

Kvantitatiiviselle tutkimukselle ominaista on myös, että tutkimusaineisto on esitettävissä numerollisessa muodossa. Aineistoa analysoidaan tilastollisin analyysimenetelmin, jotka ovat pitkälle standardisoituja ja joita voidaan soveltaa monentyyppisiin kysymyksenasetteluihin. (Uusitalo 1998, 79–82.)

Keskeistä on lisäksi päätelmien teko havaintoaineiston tilastolliseen analyysiin perustuen, muun muassa tulosten esittäminen prosenttitaulukoiden avulla ja tulosten merkittävyyden tilastollinen testaus (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2006, 131).

Kyselytutkimuksen etuna on, että sen avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto: tutkimukseen on mahdollista saada paljon vastaajia ja heiltä voidaan myös kysyä monia asioita. Kyselytutkimuksella on myös heikkoutensa. Tutkimuksen tekijä ei saa välttämättä tietää, miten onnistuneina vastaajat pitävät vastausvaihtoehtoja. Ei voida myöskään varmistua siitä, ymmärsikö vastaaja kysymyksen ja vastasiko hän siihen tutkimuksen tekijän tarkoittamalla tavalla. Toisaalta ei tiedetä, miten hyvin vastaajat ovat ylipäättään perillä asiasta, josta kysymyksiä esitetään. (Hirsjärvi ym. 2006, 184.)

3.2 Otokoko

Tutkimukseni on otantatutkimus, sillä tutkimusaineistona ei ole koko perusjoukko, vaan sitä edustava otos. Oman tutkimukseni perusjoukon muodostavat siis kaikki Omakaupunki.fi:n lukijat, ja tarkoitukseni on kerätä heistä edustavaa tietoa otoksen avulla.

Otokoko määräytyy sen perusteella, mitkä ovat tutkimuksen tavoitteet, miten tarkkoja perusjoukkoa vastaavia tunnuslukuja tarvitaan, miten useita tekijöitä tarkastellaan samanaikaisesti ja miten homogeeninen perusjoukko on tutkittavan asian suhteen (Hirsjärvi ym. 2006, 169).

Tutkimuskyselyyni vastasi kahden ja puolen viikon aikana hyväksyttävästi 175 ihmistä. Hyväksytty vastaus edellytti vastaamista koko kyselyyn. Vain joka kymmenes sivustolla kävijä sai kutsun kyselyyn. Tarkoituksena oli ajoittaa tiedonkeruu hieman pidemmälle ajalle, kuin jos kysely näytettäisiin joka kävijälle. Kun tietoa kerätään pidemmällä aikavälillä, myös vastaajajoukko on edustavampi.

3.3 Aineiston käsittely: reliabiliteetti, validiteetti ja ristiintaulukointi

Tutkimus voi olla luotettavaa vasta, kun se on sekä sisäisesti että ulkoisesti luotettavaa. Aineistoa voidaan pitää ulkoisesti luotettavana, kun tutkittu näyte tai otos edustaa perusjoukkoa. Sisäinen luotettavuus toteutuu puolestaan silloin, kun aineisto on reliabiliteettiä ja validia. (Uusitalo, 86.)

Tutkimuksen reliabiliteetillä tarkoitetaan mittaustulosten toistettavuutta. Tutkimuksen reliabiliteetti on hyvä, jos tulokset eivät ole sattumanvaraisia, vaan pysyvät likimain samoina suoritettaessa tutkimus samanaikaisesti toista otosta käyttäen. (Holopainen & Pulkinen 2002, 13.) Reliabiliteetin varmistamiseksi olen verrannut tutkimustuloksia Teppo Ovaskaisen Vartti.fi:stä tekemään lukijatutkimukseen.

Tutkimuksen validiteetti eli vastaavuus on puolestaan hyvä, jos se mittaa niitä asioita, joita sen on tarkoitus mitata. Validiteettia arvioidaan vertaamalla mittaustuloksia todelliseen tietoon mitattavasta ilmiöstä. Käytännössä ongelma on siinä, että mittauksista

riippumatonta todellista tietoa on vain harvoin käytettävissä. (Uusitalo 1997, 85.) Tutkimustulosteni validiteetin parantamiseksi olen verrannut tutkimustuloksia Tilastokeskuksen valmiisiin tilastoihin.

Tutkimuksen reliabiliteettiin voi syntyä satunnaisvirheitä monesta eri syystä. Vastaaja voi esimerkiksi muistaa jonkin asian väärin, ymmärtää kysymyksen eri tavoin kuin tutkija on ajatellut tai hän tai haastattelija saattaa merkitä vastauksen väärin. Puutteellinen reliabiliteetti ei kuitenkaan välttämättä ole tutkimukselle tuhoisa. On tärkeää arvioida käytettyjen mittarien reliabiliteettia, jolloin myös sen vaikutukset voidaan arvioida. (Uusitalo 1997, 84.)

Ristiintaulukointi on menetelmä, jolla voidaan tutkia muuttujien välisiä riippuvuuksia ja verrata muuttujia toisiinsa. Ristiintaulukoinnissa tarkastellaan ehdollisia jakaumia. Tämä tarkoittaa, että selitettävän muuttujan jakaumaa tarkastellaan selittävän muuttujan eri luokissa. Koska selitettävän muuttujan arvot jakautuvat vain harvoin tasaisesti selittävän muuttujan luokkiin, kannattaa analyysissä selkeyden vuoksi käyttää suhteellista jakaumaa eli laskea prosenttiosuudet. (KvantiMOTV-tietovaranto 2012.)

Omassa tutkimuksessani olen tarkastellut vastausten jakautumista vastaajien iän, sukupuolen, asuinpaikan ja ammatin mukaan. Tutkimustulosten tarkastelun helpottamiseksi esitän vastaukset sekä numeroina että prosenttiosuuksina. Vastausjakaumia kuvaavat parhaiten piirtämäni kaaviot.

3.4 Tutkimuskysymys ja tutkimuksen toteuttaminen

Sain idean tutkimukseeni Meri Liukkosen opinnäytetyöstä Hyperpaikallista käyttäjäsiälttöä – Vartti.fi:n maaliskuun 2010 luetuimmat uutiset ja niiden uutiskommentit analyysissä (2010). Liukkonen esittää yhdeksi jatkotutkimusaiheeksi moderoinnin tutkimista Omakaupunki.fi-sivustolla.

Liukkosen mukaan moderointiohjeita voisi edelleen kehittää eteenpäin. Hänen mukaansa kannattaisi myös ”pohtia tarkemmin, mitä keskusteluilta toivotaan. Juttuvinkke-

jä, silminnäkijöiden kertomuksia, jotain luettavaa muille lukijoille, jotain muuta?”
(Liukkonen 2010, 49).

Jutellessani Omakaupunki.fi:n product owner Mikko Luukkaisen kanssa kävi ilmi, että lukijoiden toiveita moderoinnista ei ole kartoitettu. On siis mahdollista, että toimituksen moderointilinja ja lukijoiden toiveet poikkeavat toisistaan. (Luukkainen, M. 2012.) Päätin selvittää, mitä lukijat toivovat uutiskeskusteluilta Omakaupunki.fi:ssä.

Tutkimuskysymykseni on lyhyesti ja ytimekkäästi: Miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin Omakaupunki.fi:ssä?

Valitsin tarkasteltavaksi uutiskeskustelut, koska juuri niissä lukijoiden oma ääni pääsee kuuluviin. Toisaalta juuri uutiskeskusteluja moderoidessaan toimitus tekee valintoja, jotka yhdessä muiden toimituksellisten valintojen kanssa rakentavat lehden linjaa ja vaikuttavat siihen, miltä lehti näyttää ulospäin.

Suoritin tutkimuksen internet-kyselylomakkeella, jonka avulla oli tarkoitus kerätä vastauksia mahdollisimman monelta sivuston kävijältä. Päädyin internetkyselyyn koska se on nopea ja tehokas tapa kerätä tietoa suurelta vastaajajoukolta. Tutkimusmetodin valintaan vaikutti myös se, että Omakaupunki.fi:tä edeltäneessä Vartti.fi:ssä on aiemmin toteutettu ansiokas kyselytutkimus samalla metodilla.

Kyselylomakkeen toimivuuden testasin lähettämällä sen muutamalle tutulle vastaajalle. Yksi testivastaaaja toivoi, että joihinkin kohtiin lisätään ”en käytä”- tai ”en tiedä” - vaihtoehdot, koska sivuston toiminnot eivät olleet hänelle ennestään tuttuja. Kyselylomaketta muokattiin vastaajien antaman palautteen mukaisesti. Sitten kertyneet vastaukset poistettiin järjestelmästä, ja lopullinen tutkimuslomake laitettiin Omakaupunki.fi-sivustolle.

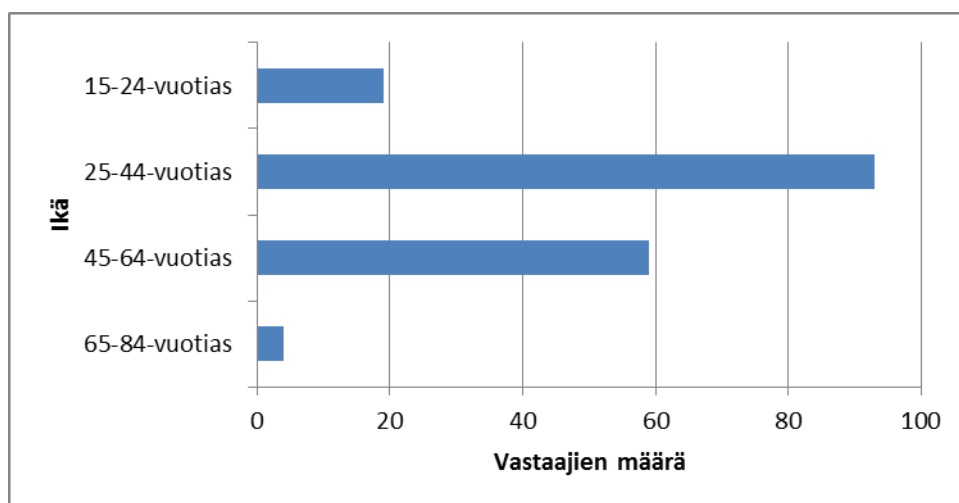
Uutiskeskustelut ja moderointi ovat aiheina melko tuoreita, monitahoisia ja ehkä myös vaikeasti ymmärrettäviä. Tavoitteeni oli tehdä kyselystä selkeä, helppolukuinen sekä helposti lähestyttävä, jotta lukijat ymmärtäisivät helposti kaikki kysymykset, ja että saisin heiltä myös konkreettisia ehdotuksia, miten tehdä uutiskeskusteluista parempia.

Tutkimuslomakkeen rakenteellisena pohjana käytin Teppo Ovaskaisen tutkimuksessaan käyttämää kyselylomaketta. Taustatietokysymykset ja Omakaupunki.fi:n käyttöön liittyvät kysymykset ovat osittain samoja kuin Ovaskaisella, jotta tulosten vertailu olisi helpompaa.

4 Tutkimuksen tulokset

4.1 Vastaajien taustatiedot

Kaikista vastanneista 72 prosenttia, eli lähes kolme neljäsosaa, oli naisia ja 28 prosenttia miehiä. Vastaajista suurin osa, peräti 83 prosenttia eli noin 145 vastaajaa oli iältään alle 45-vuotiaita. Suurimmat ikäryhmät olivat 25–44-vuotiaat, joita oli kaikista vastaajista 53 prosenttia (noin 93 vastaajaa) ja 45–64-vuotiaat, joita oli 34 prosenttia vastaajista (noin 60 vastaajaa). Vastaajien ikäjakaumaa kuvaa kuvio 1.

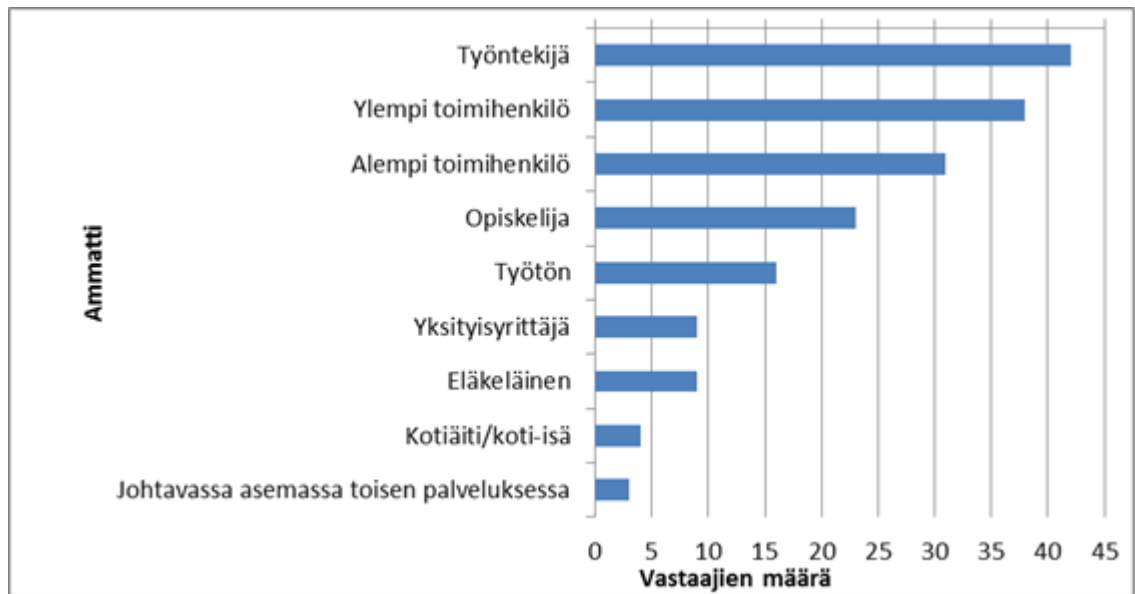
Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma (n = 175)

Työikäisten eli 15–64-vuotiaiden määrä oli korostunut Suomen väestötilastoihin verrattuna. Tutkimukseen osallistuneista työikäisiä oli 98 prosenttia, kun taas Suomen väestöstä heitä on vain 65 prosenttia. (Tilastokeskus 2012a).

Vastaajista vain 2 prosenttia oli yli 65-vuotiaita eikä yksikään alle 15-vuotias. Kuten Teppo Ovaskaisen tutkimuksessa (2009), vanhusten pieni vastausprosentti selittyy sillä, ettei suurin osa heistä käytä aktiivisesti internetiä. Alle 15-vuotiaiden vastaamattomuudesta voidaan puolestaan päätellä, etteivät paikallisuutiset kiinnosta kovin nuoria.

Naisten suuri osuus vastaajissa ei yllätä, kun vertaa tuloksia Vartti.fi:n lukijatutkimukseen: naisia oli 63,5 prosenttia vastaajista. Ovaskaisen tutkimuksessa naisvastaajien määrä oli silti lähes kymmenen prosenttiyksikköä pienempi kuin omassani.

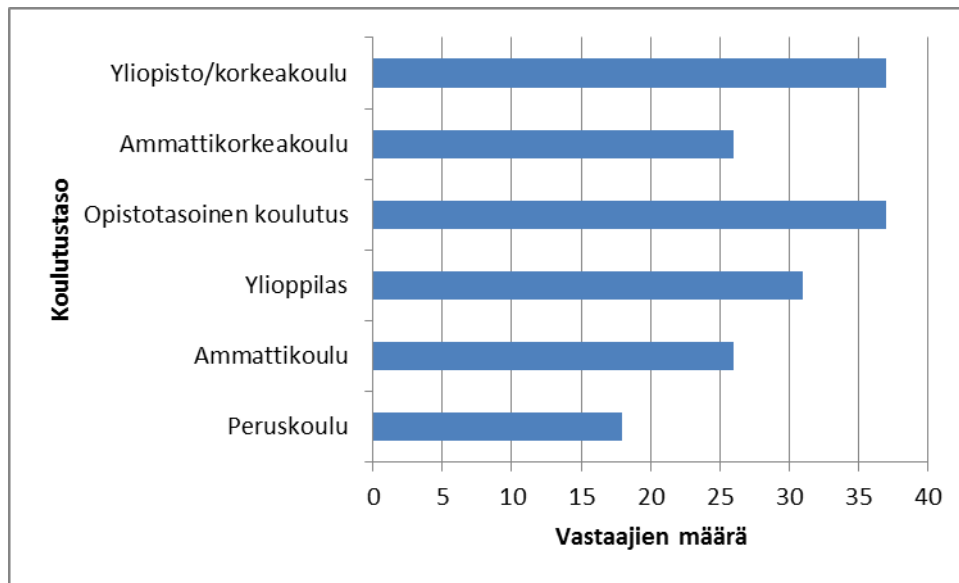
Vastaajat voidaan jakaa myös ammatin ja koulutustason mukaan. Vastaajien kolme keikeistä ammattiryhmää ovat työntekijä, ylempi toimihenkilö ja alempi toimihenkilö. Näihin kolmeen ryhmään kuuluu 64 prosenttia vastaajista eli 112 vastaajaa. Työttömiä oli kaikista vastaajista 9 prosenttia (16 vastaajaa) ja opiskelijoita 13 prosenttia (23 vastaajaa). Vastaajien jakautuminen eri ammattiryhmiin näkyy kuviosta 2.

Kuvio 2. Vastaajat ammattien mukaan (n= 175)

Vastaajat sijoittuivat koulutukseltaan tasaisesti kaikille koulutusasteille. Peruskoulun jälkeen opiskelua oli jatkanut 90 prosenttia vastaajista; ylioppilaita oli 18 prosenttia, opistotasoisien tutkinnon suorittaneita 21 prosenttia, ammatillisen tutkinnon hankkineita 15 prosenttia, ammattikorkeakouluista valmistuneita 15 prosenttia ja yliopisto- tai muun korkeakoulututkinnon suorittaneita 21 prosenttia.

Vastaajien koulutustason jakautumista kuvaa kuvio 3.

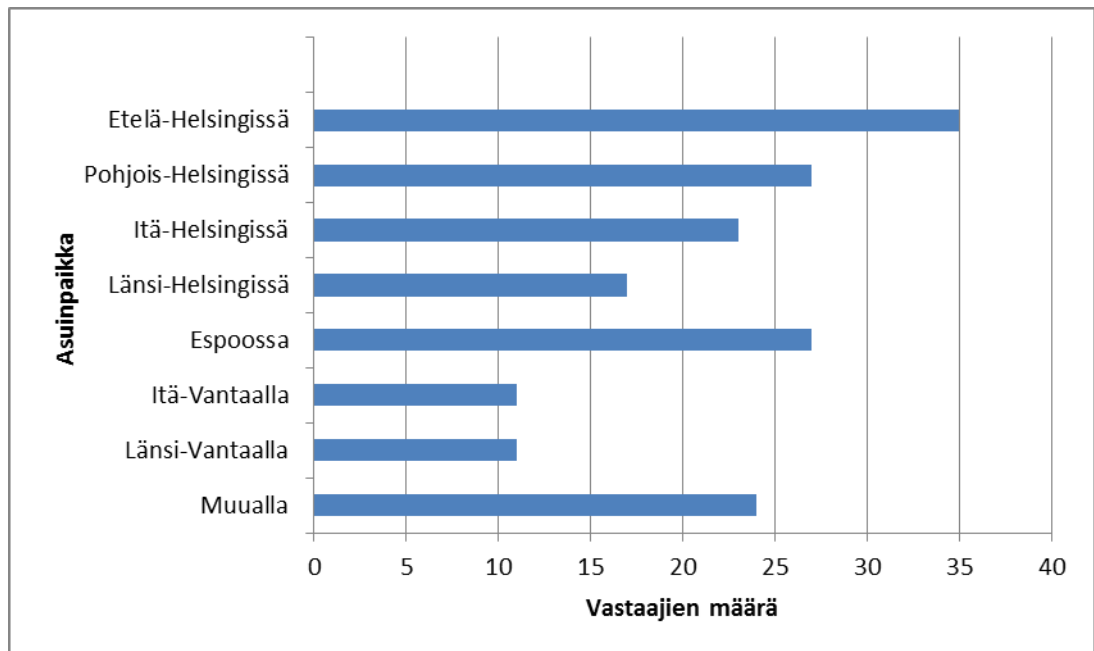
Kuvio 3. Vastaajat koulutustason mukaan (n = 175).

Keskiasteen koulutuksen suorittaneita oli siis yhteensä 33 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 36 prosenttia vastaajista. Jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon hankkineita oli näin ollen suorittanut 69 prosenttia vastaajista (121 vastaajaa).

Tutkinnon hankkineiden osuus oli vain hieman korkeampi kuin vastaava osuus Suomen 15 vuotta täyttäneestä väestöstä, josta jonkin tutkinnon oli suorittanut 67 prosenttia. (Tilastokeskus 2012b). Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus oli selvästi suurempi kuin vastaava osuus Suomen 15 vuotta täyttäneestä väestöstä (28 %), keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus taas pienempi (39 %).

Kyselyyn vastanneista valtaosa, 86 prosenttia eli noin 150 vastaajaa, asuu pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuu 14 prosenttia vastaajista.

Kaikista vastaajista helsinkiläisiä on 58 prosenttia, espoolaisia 15 prosenttia ja vantaalaisia 12 prosenttia. Vastaajien jakautuminen asuinpaikan mukaan näkyy kuviossa 4.

Kuvio 4. Vastaajat asuinpaikan mukaan (n = 175)

Suurin yksittäinen ryhmä asuinpaikan mukaan jaoteltuna olivat etelähelsinkiläiset, joita oli 20 prosenttia vastaajista ja seuraavaksi espoolaiset ja pohjoishelsinkiläiset, joita oli molempia 15 prosenttia vastaajista. Vantaalaisista vastaajista puolet oli Itä-Vantaalta ja puolet Länsi-Vantaalta. Yksikään vastaaja ei ollut Kauniaisista.

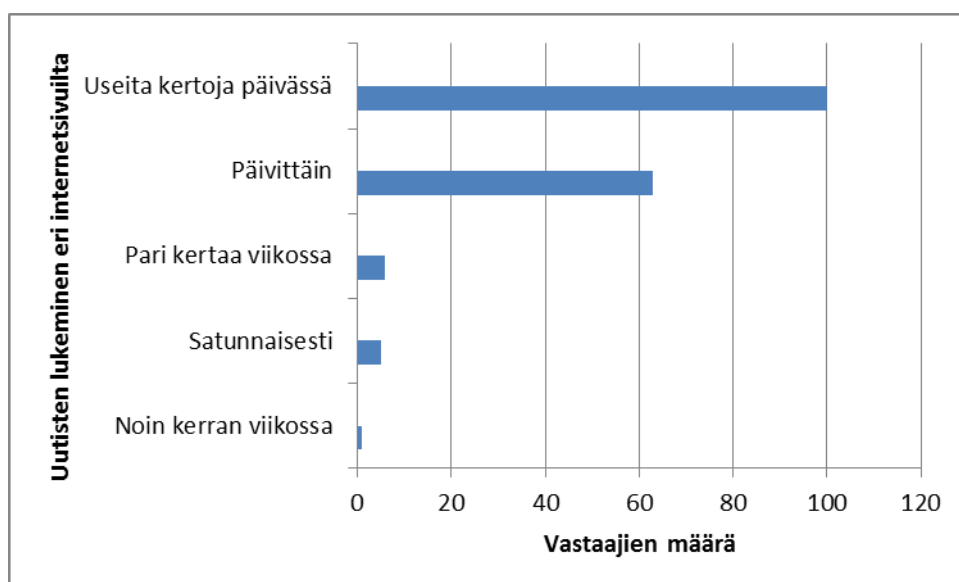
Muualla asuvat olivat pääosin kotoisin eri puolilta eteläistä Suomea, vastaajia oli niin Hyvinkäältä, Salosta, Lahdesta, Vihdistä, Turusta, Tampereelta, Porista, Haminasta kuin Järvenpäästäkin. Kaksi vastaajista ilmoitti asuvansa Vantaan Aviapoliksessa ja yksi Espanjassa.

Ovaskaisen Vartti.fi:stä tekemässä tutkimuksessa pääkaupunkiseudulla asuvia oli 80 prosenttia vastaajista eli kuusi prosenttiyksikköä vähemmän kuin tässä tutkimuksessa. Ovaskaisen tutkimuksessa vastaajista 54 prosenttia oli helsinkiläisiä, ja espoolaisia ja vantaalaisia kumpiakin 13 prosenttia. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvia oli Vartti.fi:n tutkimuksessa puolestaan 22 prosenttia eli lähes kymmenen prosenttiyksikköä enemmän kuin tässä tutkimuksessa. Näyttää siis siltä, että Omakaupunki.fi:n lukijakunta on keskittynyt yhä enemmän pääkaupunkiseudulle ja paikallisuutiset ovat löytäneet yleisönsä.

4.2 Internetin ja Omakaupunki.fi-sivuston käyttö

Vastaajilta kysyttiin, kuinka usein he lukevat uutisia joltakin internet-sivustolta. Vastusten perusteella kaikki vastaajat käyttivät internetiä uutisten lukemiseen ainakin satunnaisesti.

Vastaajista 57 prosenttia (100 vastaajaa) ilmoitti lukevansa uutisia useita kertoja päivässä ja 36 prosenttia (63 vastaajaa) päivittäin. Noin kolme prosenttia vastasi lukevansa uutisia pari kertaa viikossa, ja satunnaisesti uutiset lukevia oli saman verran. Vain yksi prosentti vastaajista ilmoitti lukevansa uutiset netistä kerran viikossa. Vastaajien lukemisaktiivisuutta kuvaa kuvio 5.

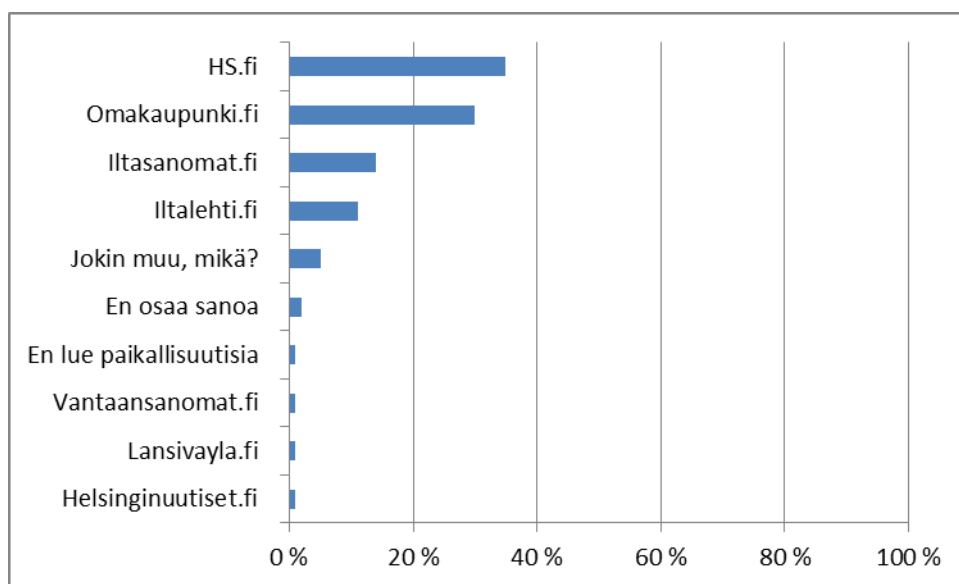
Kuvio 5. Kuinka usein vastaajat lukevat uutisia joltain internetsivustolta (n= 175)

Vastaajilta kysyttiin myös, mitä eri sivuilta he lukevat yleisimmin paikallisuutisia. Suosituin sivusto oli HS.fi (Helsingin Sanomat), jota piti ykköslähteenään 35 prosenttia vastaajista. Ei kovin kaukana perässä seurasi Omakaupunki.fi, jota käytti mieluiten 30 prosenttia vastaajista. Kolmanneksi suosituin paikallisuutissivusto oli Iltasanomat.fi, jota luki ensisijaisesti 14 prosenttia vastaajista. Iltalehti.fi oli paikallisuutisten päälähde 11 prosentille vastaajista.

Helsingin Sanomat oli paikallisuutisten päälähde helsinkiläisille, espoolaisille ja vantaalaisille. Toiseksi suosituin sivusto oli helsinkiläisten ja espoolaisten keskuudessa Oma-

kaupunki.fi, mutta vantaalaisten joukossa Iltasanomat.fi. Omakaupunki.fi:tä piti paikallisuutisten ykköslähteenään vain 18 prosenttia vantaalaisista, kun taas 32 prosenttia helsinkiläisistä ja 37 prosenttia espoolaisista. Vastaajien jakautuminen asuinpaikan mukaan näkyy tarkemmin kuviosta 6.

Miltä sivustolta yleisimmin luet paikallisuutisia?

Kuvio 6. Miltä sivustolta yleisimmin luet paikallisuutisia? (n = 175)

Hajaaääniä saivat mm. Ampparit.fi, Mtv3.fi, Metro, HBL, Yle.fi ja Aamulehti.fi.

Yli 45-vuotiaista Helsingin Sanomia piti ykköslähteenään 42 prosenttia, kun taas alle 45-vuotiaista vain 24 prosenttia. Omakaupunki.fi:n kohdalla vastaajien ikä ei näytä vaikuttavan lukijakuntaan, sillä päällähteenään sivustoa käytti 30 prosenttia sekä alle että yli 45-vuotiaista.

Vartin paperilehden pääkilpailijan, Lehtiyhtymän, lehdet olivat paikallisuutisten ykköslähde vain kolmelle prosentille vastaajista. Lukijamäärät jakoutuivat tasaisesti Länsiväylän, Vantaan Sanomien ja Helsingin uutisten kesken.

4.3 Omakaupunki.fi:n tärkeys tiedonlähteenä

Perustietojen ja internetin käyttöaktiivisuuden lisäksi kyselyn alussa selvitettiin, kuinka tärkeä tiedonlähde Omakaupunki.fi on vastaajille. Melko tärkeäksi sivuston arvio 44

prosenttia vastaajista (77 vastaajaa), ei tärkeäksi eikä epätärkeäksi 41 prosenttia, erittäin tärkeäksi 10 prosenttia ja ei lainkaan tärkeäksi 4 prosenttia. Yksi prosentti vastaajista ei osannut tai halunnut määritellä sivuston tärkeyttä.

Vastaajilta kysyttiin myös, millaista tietoa he etsivät Omakaupunki.fi:stä. Vastaajat saivat valita 1-3 itseään eniten kiinnostavaa vaihtoehtoa. Vastaajista 60 prosenttia sanoi etsivänsä omaan asuinalueeseensa liittyviä uutisia, 41 prosenttia kulttuuritapahtumiin liittyviä uutisia, 37 prosenttia rikoksiin ja onnettomuuksiin liittyviä uutisia ja 35 prosenttia liikenteeseen ja liikennejärjestelyihin liittyviä uutisia.

Omaan asuinalueeseen liittyvät uutiset näyttivät kiinnostavan erityisesti yli 45-vuotiaita, heistä peräti 70 prosenttia etsi sivustolta ensisijaisesti niitä, kun taas alle 45-vuotiaiden ryhmässä vastaava luku oli 54 prosenttia. Se, millaista tietoa vastaajat etsivät sivustolta käy ilmi kuvioista 7.

Kuvio 7. Millaista tietoa vastaajat etsivät Omakaupunki.fi:stä (n = 175)

Uutiskeskusteluja sanoi lukevansa 12 prosenttia vastaajista eli noin 21 vastaajaa.

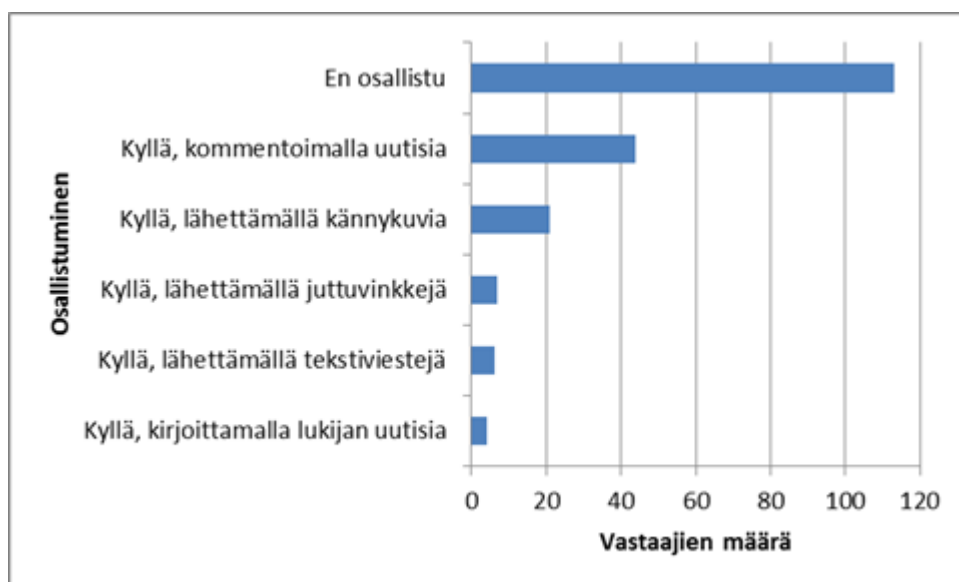
Vähiten kiinnostavia Omakaupunki.fi-sivustolla olivat kyselyn perusteella Nyt tekeillä- ja Pitäiskö fiksata -keskustelut. Vain muutama prosentti vastaajista sijoitti ne kolmen kiinnostavimman vaihtoehdon joukkoon.

Sukupuolten välillä oli jonkin verran eroa siinä, millainen tieto koetaan kiinnostavana. Kyselyn perusteella miehet olivat hieman kiinnostuneempia politiikka-, liikenne-, rikos- ja rakentamisuutisista kuin naiset. Naiset taas etsivät miehiä ahkerammin kulttuuriuutisia sekä lukijoiden tekstiviestejä ja kännykuvia.

Kolme prosenttia ilmoitti etsivänsä sivustolta jotakin muuta tietoa kuin mitä vastausvaihtoehdoissa oli mainittu. Sivustolta etsittiin muun muassa ”elämää”, ”paikallisuutisia” ja ”yleensä uutisia”.

4.4 Osallistuminen sivuston tekemiseen

Vastaajien osallistumista sivuston tekemiseen selvitettiin kysymällä, osallistutko Omakaupunki.fi-sivuston tekemiseen. Vastaajien oli mahdollista valita useampi vastausvaihtoehto. Vastaajilla oli mahdollisuus valita useampi vastausvaihtoehto. Vastaajien erilaisia osallistumistapoja kuvaa kuvio 8.

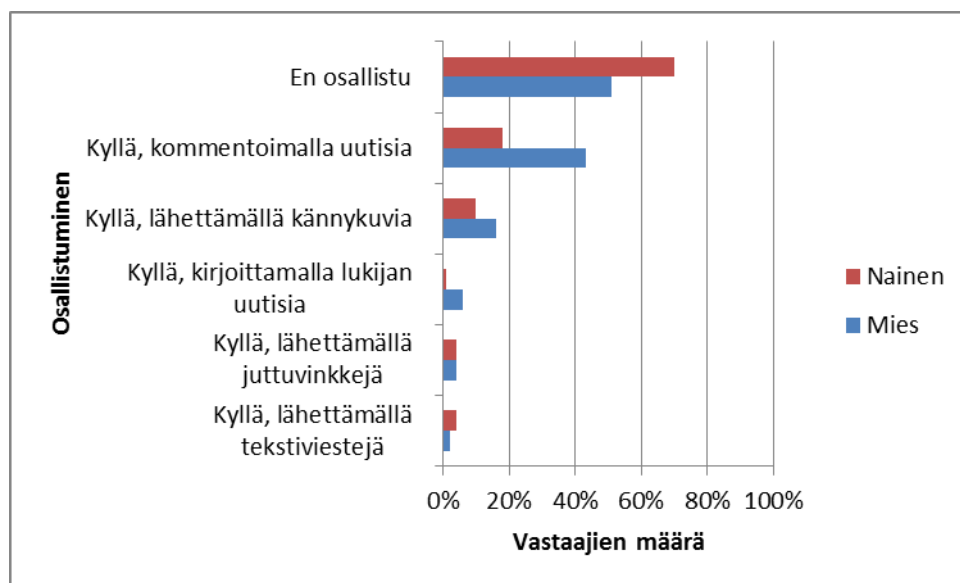

Kuvio 8. Millä tavoin vastaajat osallistuvat sivuston tekemiseen

Vastaajista 35 prosenttia (61 vastaajaa) ilmoitti osallistuvansa sivuston tekemiseen jollakin tavalla. Neljäsosa heistä osallistui kommentoimalla uutisia, 12 prosenttia lähettämällä kännykuvia, neljä prosenttia lähettämällä juttuvinkkejä, kolme prosenttia lähettämällä tekstiviestejä ja kaksi prosenttia kirjoittamalla lukijan uutisia.

Osallistumisaktiivisuudessa ei ole merkittäviä eroja alle 45-vuotiaiden ja yli 45-vuotiaiden ryhmissä. Sen sijaan miesten ja naisten osallistumistavoissa on yksi merkille pantava ero: miehistä 43 prosenttia (75 vastaajaa) ilmoittaa osallistuvansa sivuston tekemiseen kommentoimalla uutisia, kun taas naisista vain 18 prosenttia (31 vastaajaa). Miehet näyttävät muutenkin osallistuvan naisia aktiivisemmin sivuston tekoon; vain tekstiviestejä naiset lähettävät hieman miehiä ahkerammin.

Utiskomenttien kirjoittaminen on silti sekä nais- että miesryhmissä suosituin tapa osallistua sivuston tekemiseen. Miesten ja naisten osallistumisaktiivisuutta kuvaa kuvio 9.

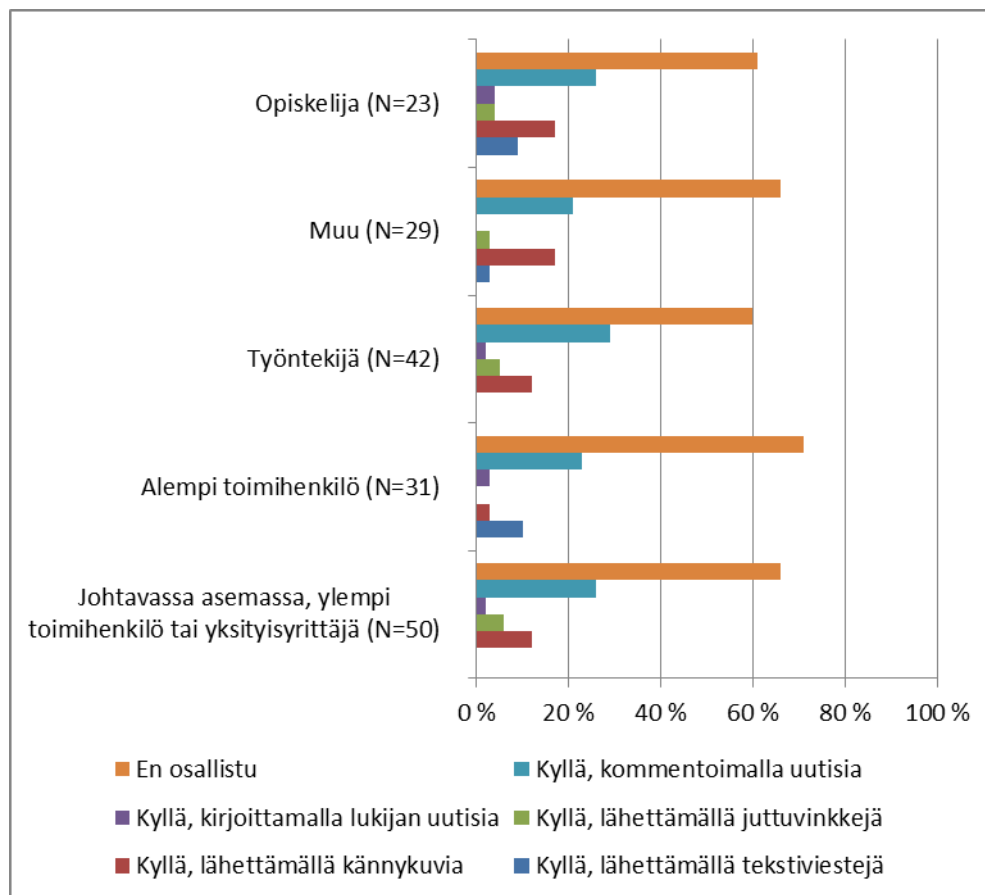

Kuvio 9. Osallistuminen sukupuolen mukaan (%)

Osallistumisaktiivisuudessa oli jonkin verran hajontaa asuinpaikan mukaan. Vantaalaisista esimerkiksi kännykuvia lähetti 23 prosenttia vastaajista, kun espoolaisista ei yksikään. Lukijoiden osallistumisaktiivisuus asuinpaikan mukaan näkyy kuviosta 10.

Kuvio 10. Lukijoiden osallistuminen asuinalueen mukaan (n=175)

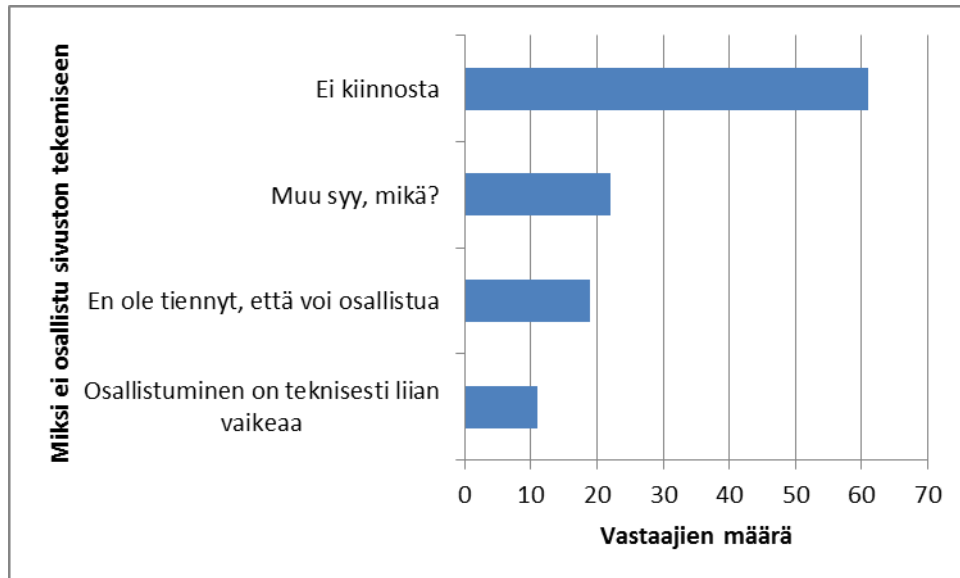
Osallistumisaktiivisuudessa on jonkin verran hajontaa myös eri ammattiryhmissä. Osallistuminen ammattiryhmittäin näkyy kuvioista 11.

Kuvio 11. Osallistuminen eri ammattiryhmissä (n = 175)

Sivuston tekoon osallistuvat aktiivisimmin työntekijät, opiskelijat ja ammattiryhmään ”muu” kuuluvat henkilöt.

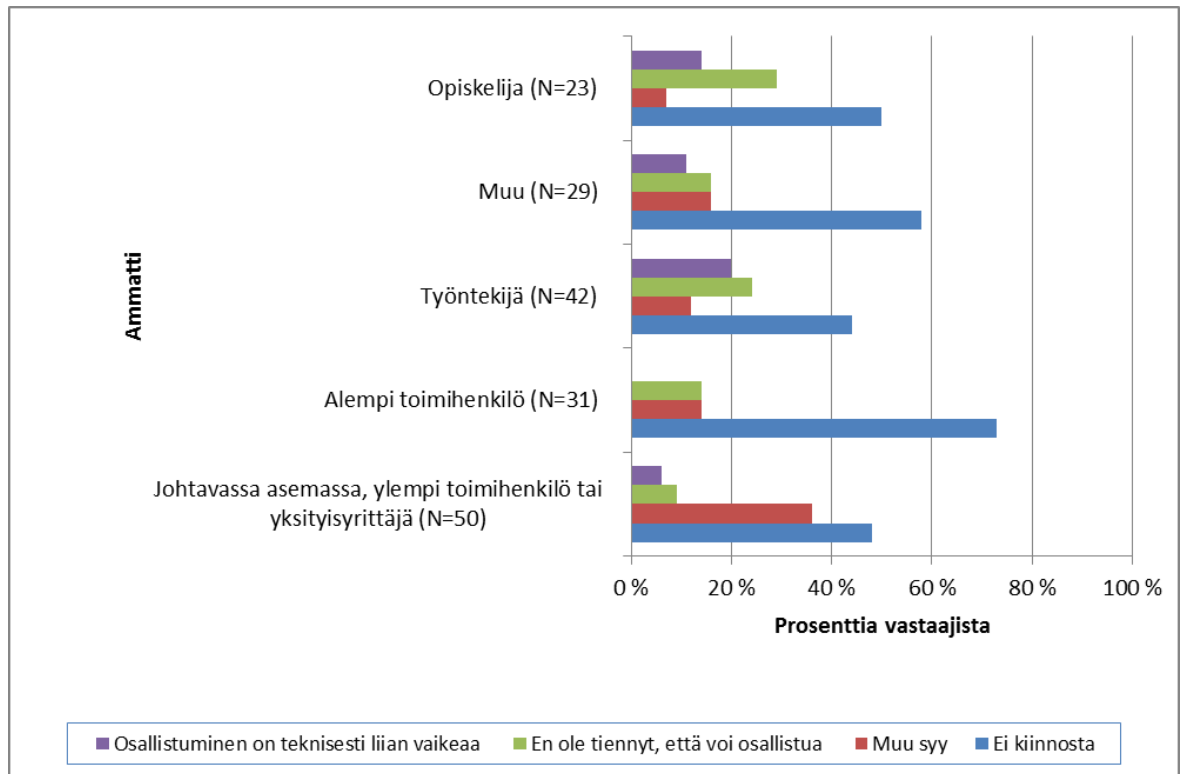
Vastaajista 65 prosenttia (114 vastaajaa) ilmoitti, ettei osallistu sivuston tekemiseen lainkaan. Tärkein syy osallistumattomuudelle oli, ettei vastaajaa kiinnosta osallistua. Sen valitsi 54 prosenttia vastaajista. Vastaajista 10 prosenttia oli sitä mieltä, että osallistuminen on teknisesti liian vaikeaa. Yllättävää kyllä, peräti 17 prosenttia vastaajista ilmoitti osallistumattomuuden syyksi, ettei ole tiennyt että voi osallistua. Osallistumattomuuden syyt näkyvät kuvioista 12.

Kuvio 12. Osallistumattomuuden syyt (n = 113)

Vastaajista 19 prosentilla oli jokin muu syy osallistumattomuudelle. Yleisin syy lienee ajanpuute, jonka mainitsi suurin osa avoimen vastauksen jättäneistä. Muutama vastaaja totesi, ettei ole katsonut osallistumista tarpeelliseksi tai ettei ole vain jaksanut osallistua. Yksi vastaaja mainitsi, että on tyytyväinen sivuston antiin, toinen taas kertoi osallistumattomuuden syyksi ”keskustelun tason, joka on ajoittain epäasiallista”.

Osallistumattomuuden syyt vaihtelevat jonkin verran eri ammattiryhmissä. Osallistumattomuuden syitä eri ammattiryhmissä kuvaa kuvio 13.

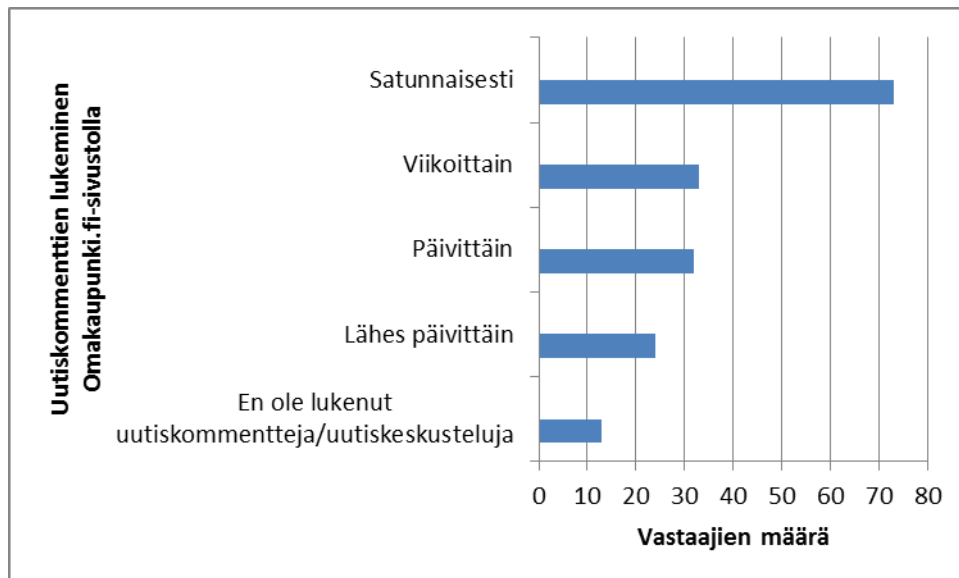

Kuvio 13. Osallistumattomuuden syyt eri ammattiryhmissä (n = 113)

Työntekijäryhmästä 24 prosenttia ja opiskelijoista 29 prosenttia ilmoittaa osallistumattomuuden syyksi, ettei ole tiennyt että voi osallistua. Osallistumattomuusprosentti on korkein alemmilla toimihenkilöillä. Heistä peräti 71 prosenttia ilmoittaa, ettei osallistu sivuston tekemiseen, koska osallistuminen ei kiinnosta.

4.5 Uutisten kommentointi ja suhtautuminen uutiskeskusteluun

Vastaajilta kysyttiin, lukevatko he uutiskeskustelujen perässä olevia uutiskommentteja, kommentoivatko he uutisia ja mikä on vastaajan tärkein syy kommentoida uutisia. Vastaajista 42 prosenttia ilmoitti lukevansa keskusteluita satunnaisesti, 19 prosenttia viikoittain, 18 prosenttia päivittäin ja 14 prosenttia lähes päivittäin. Uutiskomenttien lukemista kuvaa kuvio 14.

Kuvio 14. Luetko verkkouutisten perässä olevia uutiskommentteja Omakaupunki.fi-sivustolla? (n = 175)

Vastausvaihtoehdon ” En ole lukenut uutiskommentteja/uutiskeskusteluja” valitsi 7 prosenttia vastaajista.

Vain 39 prosenttia vastaajista (68 vastaajaa) kertoi osallistuneensa uutiskeskusteluun kommentoimalla uutisia. Heistä 30 prosenttia ilmoitti kommentoivansa uutisia satunnaisesti ja vain viisi prosenttia päivittäin.

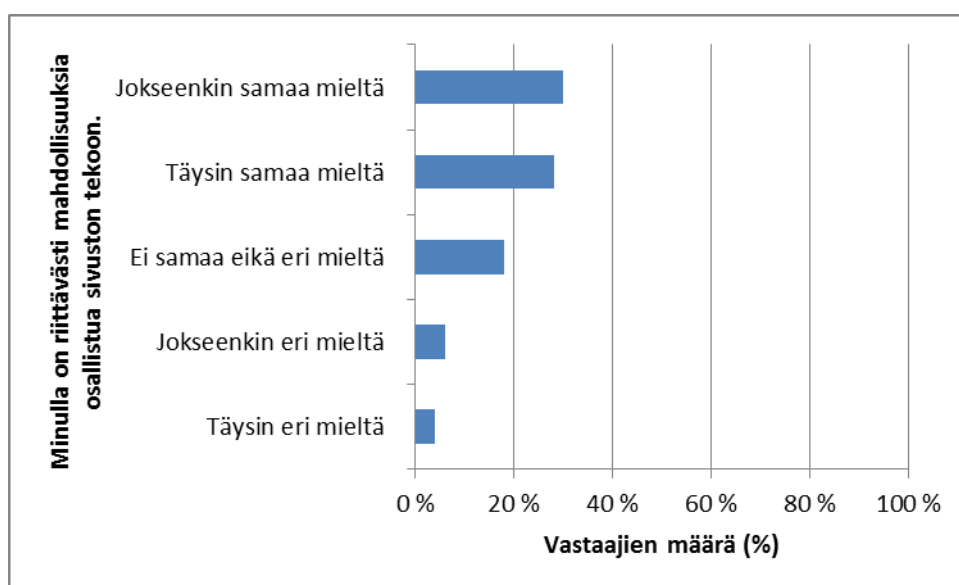
Miksi uutisia siten kommentoidaan? Vastaajia pyydettiin kertomaan vain tärkein syy nsä naputella uutiskommentti. Vastaajista 67 prosenttia ilmoitti tärkeimmäksi syykseen ”Haluan ilmaista mielipiteeni”. Halu vaikuttaa asioihin oli syynä 23 prosentilla ja halu keskustella muiden lukijoiden kanssa neljällä prosentilla vastaajista. Kuusi prosenttia vastaajista ilmoitti, että heillä on kommentointiin jokin muu syy; avoimen vastauksen oli silti jättänyt vain muutama. Näitä vastaajia kommentointiin innoittivat muun muassa toisten kommentoijien oikaiseminen, ”sisällön laadullinen parantaminen”, ärtymys muuta kohtaan” sekä ”populismin vastapaino”.

Vastaajilta tiedusteltiin myös, mitä mieltä he ovat vaikutusmahdollisuuksistaan sivustolla sekä uutiskeskusteluissa. Mielipiteitä selvitettiin kolmella väittämällä, joihin pyydettiin vastaukset Likertin asteikon mukaisesti (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä).

Vastaajat voivat siis valita olevansa joko samaa tai eri mieltä väittämän kanssa tai josta-kin siltä väliltä.

Ensimmäinen väittämä oli ”Minulla on riittävästi mahdollisuuksia osallistua sivuston tekemiseen”.

Vastaajista 58 prosenttia (102 vastaajaa) oli täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Vastaajista 18 prosenttia ilmoitti olevansa ”ei samaa eikä eri mieltä” väittämästä. Jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä väittämän kanssa oli 10 prosenttia vastaajista. Vastaajien asennoitumista väitteeseen kuvaa kuvio 15.

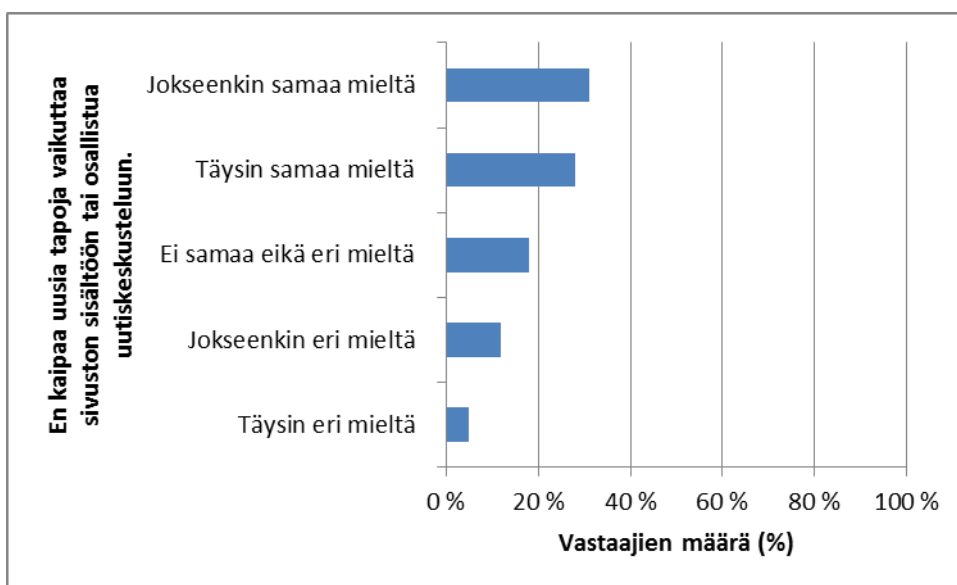
Kuvio 15. Asenne väitettä 1 kohtaan (n = 175)

Yllättävää on, että vastaajista 14 prosenttia eli noin 24 vastaajaa valitsi vaihtoehdon ”en osaa sanoa”. Luku tuntuu yllättävän suurelta ja herättää kysymyksen, eivätkö lukijat tiedä, millaisia osallistumismahdollisuuksia sivusto tarjoaa heille.

Lukijoiden osallistumattomuutta selvittävä kysymys tukee tätä päätelmää. Miksi et osallistu sivuston tekemiseen? -kysymykseen vastanneista peräti 17 prosenttia ilmoitti, ettei ole tiennyt, että voi osallistua.

Toisaalta vastaajat ovat voineet käsittää väittämän kahdella tavalla: tarkoitetaanko mahdollisuuksilla sivuston tarjoamia osallistumismahdollisuuksia vaiko henkilökohtaisia resursseja, esimerkiksi aikaa osallistua sivuston tekemiseen.

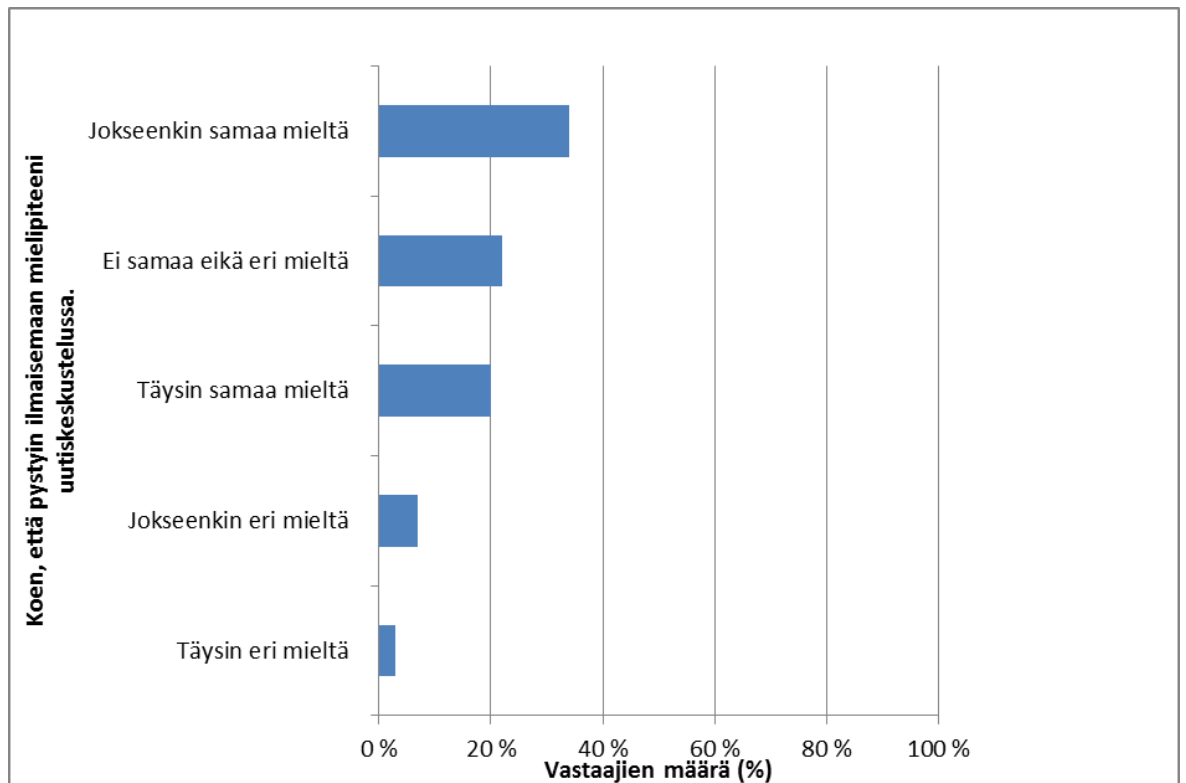
Toinen väittäminen oli ”En kaipaa uusia tapoja vaikuttaa sivuston sisältöön tai osallistua uutiskeskusteluun”. Vastaajien asennoituminen väitteeseen näkyy kuvioista 16.

Kuvio 16. Asenne väitettä 2 kohtaan (n = 175)

Jokseenkin tai täysin samaa mieltä oli 59 prosenttia vastaajista. Ei samaa eikä eri mieltä oli 18 prosenttia vastaajista ja jokseenkin tai täysin eri mieltä yhteensä 17 prosenttia vastaajista.

Kolmas väittäminen oli ”Koen, että pystyn ilmaisemaan mielipiteeni uutiskeskustelussa”. Vastaajien asennoitumista väitteeseen kuvaa kuvio 17.

Kuvio 17. Asenne väitettä 3 kohtaan (n = 175)

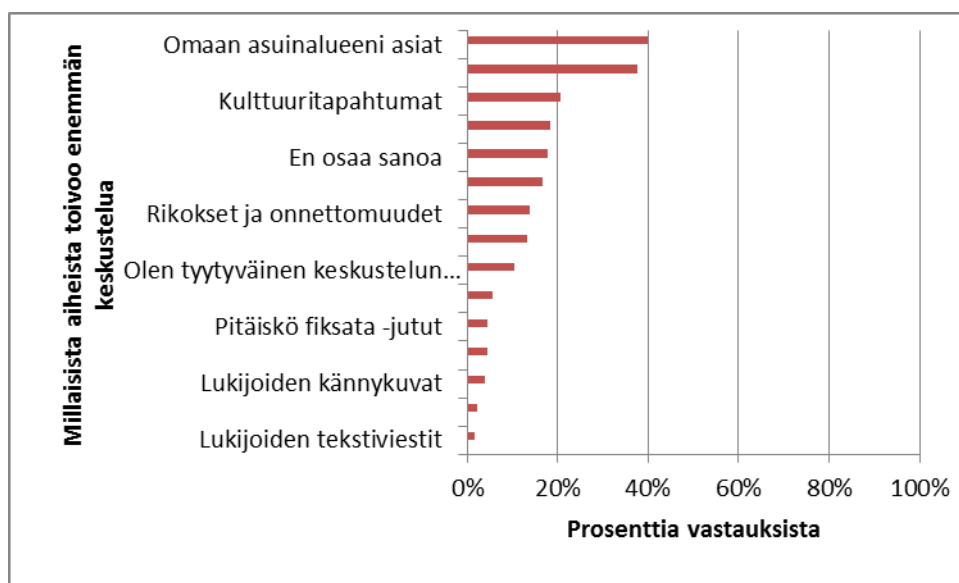
Jokseenkin tai täysin samaa mieltä oli 54 prosenttia vastaajista, ei samaa eikä eri mieltä 22 prosenttia vastaajista ja jokseenkin tai täysin eri mieltä 10 prosenttia vastaajista.

Kyselyyn vastanneilta tiedusteltiin, onko uutiskeskustelua heidän mielestään liikaa, liian vähän vai sopivasti ja mistä aiheista he toivoisivat enemmän keskustelua ja mistä taas vähemmän.

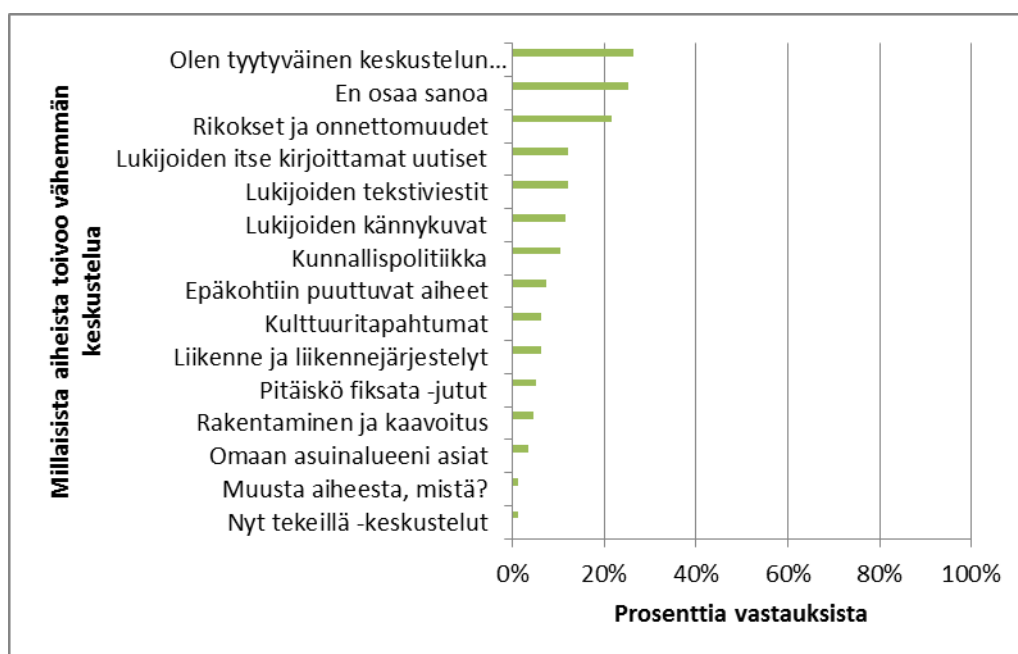
Vastaajista 66 prosenttia (116 vastaajaa) oli sitä mieltä, että keskustelua on nykyisellään sopivasti, 16 prosentin mielestä keskustelua oli liikaa ja kolmen prosentin mielestä liian vähän. Peräti 15 prosenttia vastaajista (26 vastaajaa) valitsi vaihtoehdon ”en osaa sanoa”. Kyselyssä selvisi jo aiemmin, että suurin osa vastaajista lukee uutiskommentteja vain satunnaisesti. Voi olla, etteivät he näin ollen kiinnitä ylipäätään huomiota uutiskeskustelun määrään.

Vastaajilta kysyttiin myös, millaisista aiheista he kaipaisivat enemmän, millaisista taas vähemmän keskustelua. Vastaajilla oli mahdollisuus valita 1-3 vastausvaihtoehtoa.

Enemmän keskustelua vastaajat kaipaivat oman asuinalueen asioista, epäkohtiin puuttuvista aiheista ja kulttuuritapahtumista. Vähemmän keskustelua taas toivottiin rikos- ja onnettomuusaiheisiin liittyen. Vastaajien mielipiteitä kuvaavat kuviot 18 ja 19.

Kuvio 18. Millaisista aiheista toivoisit enemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

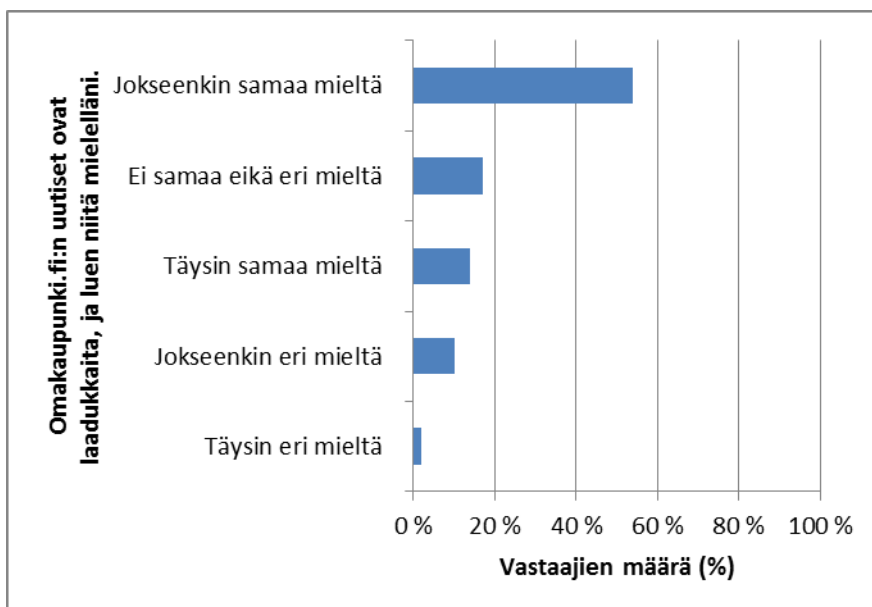
Kuvio 19. Millaisista aiheista toivoisit vähemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

Siinä, millaisista aiheista vastaajat toivoisivat enemmän tai vähemmän keskustelua, oli jonkin verran hajontaa asuinpaikasta riippuen. Erityisesti vantaalaiset toivoivat enemmän keskustelua oman asuinalueen uutisiin liittyen. Kun kaikista vastaajista 40 prosenttia toivoi enemmän keskustelua oman asuinalueen asioista, vantaalaisista sitä toivoi 60 prosenttia. Myös keskustelua epäkohtiin puuttuvista aiheista toivottiin Vantaalla keskimäärin enemmän kuin muilla alueilla. Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että oman alueen äänitorvena Omakaupunki.fi on tavoittanut paremmin espoolaiset ja helsinkiläiset kuin vantaalaiset. Toivottuja keskustelunaiheita kuvaa opinnäytetyön liitteenä oleva kuvio 20.

4.6 Uutiskeskustelun laatu ja kehittäminen

Kyselyn päätteeksi halusin selvittää vastaajien mielipiteitä uutiskeskustelujen laadusta ja kehittämisestä. Mielipiteitä selvitettiin kolmella väittämällä ja vastaukset annettiin Likertin asteikon mukaisesti.

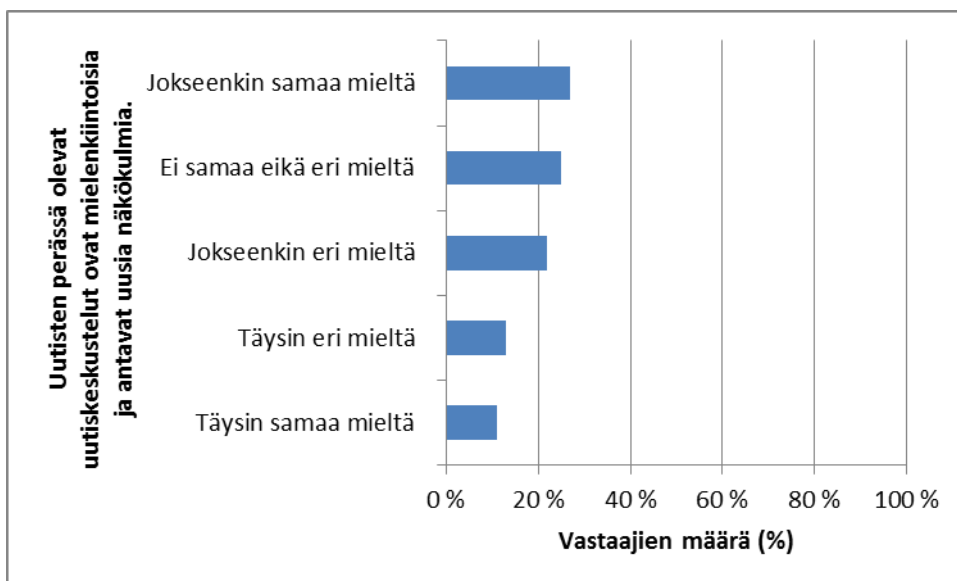
Neljäs väittämä oli ”Omakaupunki.fi-sivuston uutiset ovat laadukkaita, ja luen niitä mielelläni”. Asennoitumista väitteeseen kuvaa kuvio 21.

Kuvio 21. Asenne väitettä 4 kohtaan (n = 175)

Vastaajista suurin osa, yhteensä 68 prosenttia (119 vastaajaa) oli täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Ei samaa eikä eri mieltä oli 17 prosenttia vastaajista. Jokseenkin eri mieltä oli 10 prosenttia ja täysin eri mieltä vain kaksi prosenttia vastaajista.

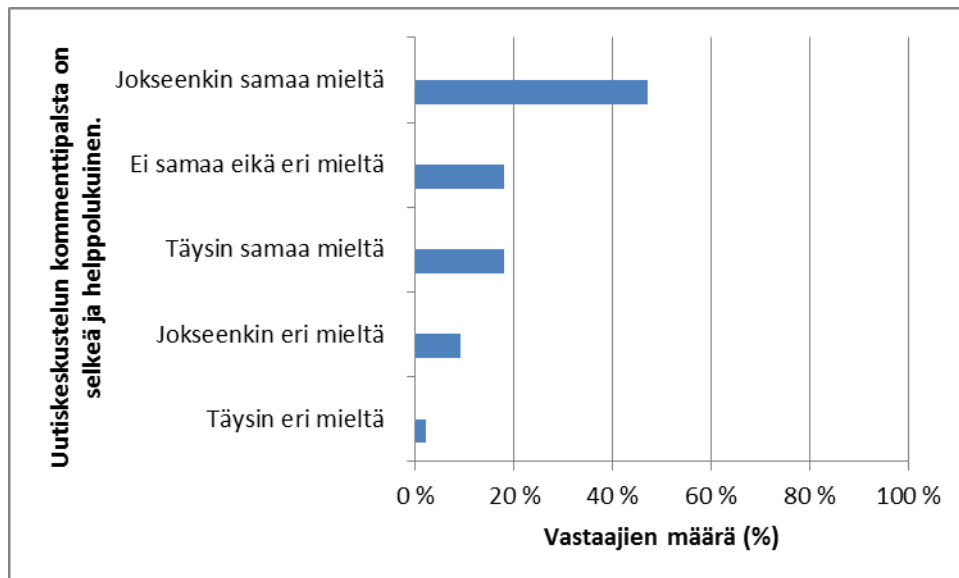
Viides väittämä oli ”Utisten perässä olevat uutiskeskustelut ovat mielenkiintoisia ja antavat uusia näkökulmia.” Asennoituminen väitteeseen näkyy kuvioista 22.

Kuvio 22. Asenne väitettä 5 kohtaan (n = 175)

Vastaajista suurin osa, 38 prosenttia (67 vastaajaa), oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Ei samaa eikä eri mieltä oli 25 prosenttia vastaajista ja jokseenkin eri mieltä 22 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä oli 13 prosenttia vastaajista.

Kuudes väittämä oli ”Uutiskeskustelun kommenttipalsta on selkeä ja helppolukuinen.” Asennoitumista väitteeseen kuvaa kuvio 23.

Kuvio 23. Asenne väitettä 6 kohtaan (n= 175)

Täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteestä oli 68 prosenttia vastaajista. Ei samaa eikä eri mieltä ilmoitti olevansa 18 prosenttia ja jokseenkin eri mieltä 9 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä oli tästäkin väitteestä vain kaksi prosenttia vastaajista.

Uutiskeskustelun laatua mittaavien väittämien jälkeen halusin suunnata vastaajien mielenkiinnon uutiskeskustelujen kehittämiseen. Vastaajilta kysyttiin, tarvitaanko uutiskeskustelupalstoilla heidän mielestään yhteisiä pelisääntöjä. Enemmistö, 73 prosenttia oli sitä mieltä, että tarvitaan, ja 17 prosenttia sitä mieltä että ei. ”En osaa sanoa”-vaihtoehdon valitsi 10 prosenttia vastaajista. Naiset olivat hieman miehiä aktiivisemmin yhteisten pelisääntöjen kannalla.

Vastaajilta tiedusteltiin myös, tuntevatko he Julkisen sanan neuvoston (JSN) säännöt, jotka koskevat yleisön tuottamaa aineistoa tiedotusvälineiden verkkosivuilla. Vastaajat olivat yllättävän hyvin perillä säännöistä: 49 prosenttia ilmoitti tuntevansa ne. Vastaajista 51 prosenttia ilmoitti, ettei tunne sääntöjä.

Omakaupunki.fi:ssä on kokeiltu toimittajan osallistumista uutiskeskusteluun. Kokeilu ei ole kuitenkaan ottanut tuulta alleen, ja syynä on yksinkertaisesti resurssien puute: toimittajilla ei ole aikaa ottaa osaa keskusteluun.

Vastaajilta kysyttiin, toivovatko he toimittajan osallistuvan uutiskeskusteluun. Vastaajista 79 prosenttia eli noin 138 vastaajaa oli sitä mieltä, että toimittajan tulisi osallistua keskusteluun joko kommentteja lähettämällä tai ohjailemalla keskustelua. Vastaajista 26 prosenttia puolestaan ilmoitti, ettei toivo toimittajan osallistuvan keskusteluun.

Viisi prosenttia vastaajista toivoi, että toimittaja osallistuisi keskusteluun jotenkin muuten kuin edellä mainituilla tavoilla. Toimittajan toivottiin osallistuvan uutiskeskusteluun muun muassa suitsemalla asiatonta keskustelua ja pitämällä yllä keskustelun tasoa.

Vastaajilta kysyttiin, miten hyvät kommentit voisi nostaa kommenttimassasta. Valmiit vastausvaihtoehdot olivat palkitsevilla / suosittelunapilla / paremmalla näkyvyydellä sivustolla / muuten, miten?

Vastaajista 43 prosenttia eli noin 75 vastaajaa oli suosittelunapin kannalla, 34 prosenttia taas kannatti kommenttien parempaa näkyvyyttä sivustolla. Vastaajista 17 prosenttia oli sitä mieltä, että hyvät kommentit erottuisivat parhaiten massasta palkitsevilla ne.

Seitsemän prosenttia kannatti jotakin muuta kuin edellä mainittuja vaihtoehtoja, ja osa heistä oli jättänyt avoimen vastauksen.

Yhden avoimen vastauksen jättäneen mukaan ”peukutus perässä riittää” nostamaan kommentit massasta. Toisen mielestä ”suosittelunappi ei ainakaan toimi”, koska vaarana on Hommafoorumien ja Apple-fanien spämmäys. ”Kenen mielestä hyvät kommentit?”, kyseli yksi vastaajista.

Vastaajilta kysyttiin myös suoraan, pitäisikö kommenteissa olla suosittelumahdollisuus. Suosittelunappia kannatti 73 prosenttia vastaajista ja 27 prosentin mielestä se ei ollut tarpeellinen.

Kyselyn viimeinen kysymys oli, pitäisikö keskustelijoiden osallistua uutiskeskusteluun omalla nimellään. Tällä hetkellä keskusteluun on voinut osallistua pelkällä nimimerkillä. Jokaisen kommentoijan on kuitenkin annettava sähköpostiosoitteensa rekisteröityessään sivustolle.

Vain 32 prosenttia vastaajista (56 vastaajaa) kannatti omalla nimellä osallistumista, 53 prosentin mielestä se ei ollut tarpeellista.

4.7 Avoimet vastaukset

Lukijoiden mielipiteitä osallistumismahdollisuuksistaan mitattiin Likertin asteikolla toteutetun kyselyn avulla. Kyselyn jälkeen lukijoita pyydettiin vielä perustelemaan mielipidettään siitä, pitäisikö heidän osallistumismahdollisuuksiaan sivustolla tai uutiskeskusteluissa kehittää.

Avoimia palautteita kertyi 29 kappaletta. Lukijat olivat melko yksimielisiä siitä, että uutiskeskusteluja tulisi moderoida rankemmalla kädellä. Osa toivoi nykyistä tasapuolisempaa moderointia, niin, että esimerkiksi rikosuutisissa tekijän kansallisuus mainittaisiin. Pari vastaajaa toivoi kommentoimista omalla nimellä tai tunnistautumista verkkopankin kautta ennen uutiskeskusteluun osallistumista.

Kysyttäessä pitäisikö lukijoiden osallistumismahdollisuuksia sivustolla tai uutiskeskusteluissa kehittää saatiin muun muassa seuraavanlaisia vastauksia:

mielipiteet pitää ilmaista aika pliiisusti, jos haluaa, että niitä ei sorkita.

Uutiskeskustelujen tekstihän ovat aika ala-arvoisia. Paljon provosoidaan ja kirjoitetaan täyttä sontaa. Samanlainen oli Hesarin kommentointikin ennen, mutta on nyt siistiytynyt valtavasti rekisteröinnin myötä.

En todellakaan ymmärrä miksi pitäisi. Uutiset pitäisi olla sellaista faktaa ettei tarvitse kommentoida. Asioista voi toki olla eri mieltä, mutta uutinen on aina uutinen, mikä nykyään usein unohdetaan.

ehdottomasti nimimerkit käyttöön. Tuonne on niin helppo trollata ja suututtaa lukemattomia ihmisiä, jotka ottaa asioita tosissaan.

Mielestäni osallistamista on jo nyt liikaa. En halua lukea toisten lukijoiden "uutisia" enkä katsella huonoja kännykkäkuvia. Haluan kunnollista, toimittajien kirjoittamaa sisältöä ja

valokuvaajien ottamia kuvia. Älkää aliarvioiko yleisöä ja tarjoiko vain höttöä, vaikka se ensi alkuun käykin kaupaksi - lopulta moni kaipaa kuitenkin ihan perinteistä uutisjournalismia lähikulmiltaan.

Ainakin pitäisi rajoittaa. Tuntuu, ettei kukaan valvo keskustelun tasoa.

Kyselyn lopussa lukijoita kehoitettiin vielä antamaan mitä tahansa palautetta Omakaupunki.fi-sivuston ja lukijoiden osallistumismahdollisuuksien kehittämiseksi. Palautteita kertyi 28 kappaletta.

Kaikki avoimet vastaukset ovat opinnäytetyön liitteenä (Liite 3. Avoimet vastaukset).

Palvelua kehuittiin hyväksi ja omalaatuiseksi:

Hyvä nettilehti joka kertoo oman asuinalueeni ympärillä tapahtuvat uutisoinnit nopeasti ja reaaliajassa. Toimii!

Kiva lukea juttuja, ne on juuri sopivan mittaisia ja niistä saa selvää. Lukijoiden kuvat välillä tosi kivoja.

Älkää vaan muuttako sivuja, ne on nyt kivat ja helppolukuiset.

Etteköhän te osaa kehittää sitä [sivua] paremmin kuin minä=)

Omakaupunki on suosikkilehteni. Ehdotonta eliittiä. Keskusteluiden sensurointi on huono juttu. Miksi pitää yleensä sensuroida? Keskustelu kommentin kommentista on ainoa tapa toimia.

Kritiikkiä puolestaan annettiin esimerkiksi uutiskeskustelun tasosta:

Lukijoiden omat uutiset ovat alakoulutasoa. Ne eivät ole edes uutisia, vaan tyhjänpäiväisiä havaintoja, esim. keväällä yksi "uutinen" raportoi, että ostoskeskuksen tms. vessassa haisee pahalle. Jotain rajaa näihin typeryyksiin. Usein "uutinen" koostuu kuvasta ja yhden rivin tekstistä. Moni meistä jaksaa lukea vähän pidemmänkin tekstin. Jos ei jaksaa, voi tietenkin katsella vain kuvia.

Mikäli keskustelu halutaan lopettaa, voi tietenkin vaatia ihmisiä kirjoittamaan omalla nimellään. Tämä näivettää keskustelun. Voitte käydä itse toteamassa asian vaikkapa Kauppalehden sivuilta tai Uuden Suomen sivuilta, jossa muutama viikko sitten keskustelu hiljeni nimimerkillä kirjoittelun lakattua.

Nettilehdessä pitää olla kunnon moderaattori, joka pitää yllä keskustelun tasoa. Ja uutisoitavasta alueesta riippumatta tasapuolisesti. Ala-arvoisen keskustelun salliminen vaikuttaa myös mielikuvaan niin painetusta lehdestä kuin koko yhtiöstäkin. Brändistä kannattaa huolehtia.

Mielestäni olisi parempi, jos voimavaroja käytettäisiin uutisten taustoittamiseen ja ylipäätään syvällisempiin uutisiin kuin johonkin kommentointimahdollisuuden kehittämiseen. Minua ei kiinnosta ventovieraiden mielipiteet, enemmän haluan puolueetonta ja tutkittua tietoa kaupungista.

Osa kommentoijista toivoi uutiskeskusteluja ja uutisia kehitettävän seuraavin tavoin:

Toivon hyvää kielenilmaisua uutisissa, hyvää kielenkäyttöä, kohteliaisuutta, empatiaa.

Keskusteluihin valvontaa, omat nimet käyttöön tai rekisteröityminen, nykyistä keskustelua ei kukaan järkevä ihminen halua lukea tai osallistua siihen.

Jostakin pitäisi saada lisää kommentoijia (ja lukijoita). Nyt tuntuu, että tietyt ihmiset jyrää keskustelupalstoilla.

Voisi olla "tykkää" tai "+" tai jotain muuta jätetyistä kommentteista ja uutisista. Ja pääsivulle voisi klikata vaikka viisi eniten plussaa saanutta uutista ja/tai viisi eniten plussaa saanut kommentteja.

Kommentit fb-tunnuksin kuten vaikka nyt-liitteessä.

5 Pohdinta

5.1 Tulosten analysointia ja johtopäätöksiä

Opinnäytetyössäni selvitin, miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluihin Omakaupunki.fi-sivustolla.

Tutkimukseni mukaan Omakaupunki.fi:n lukija on joiltain osin samanlainen kuin Ovaskaisen tutkimuksessa: hieman todennäköisemmin nainen kuin mies, todennäköisesti työikäiseksi luokiteltava, kohtalaisen korkeasti koulutettu ja asuu joko yhden tai kahden hengen taloudessa.

Vastaajista korostuivat lisäksi helsinkiläiset, joita oli pääkaupunkiseutulaeisista vastaajista 67 prosenttia (Ovaskaisen tutkimuksessa 68 prosenttia). Sivusto näyttää tavoittavan edelleen paremmin helsinkiläiset kuin espoolaiset ja vantaalaiset lukijat.

Vastaajat olivat ahkeria uutisten lukijoita; 93 prosenttia heistä luki uutisia päivittäin tai useita kertoja päivässä. Paikallisuutisia luettiin eniten Helsingin Sanomien verkkosivuilta, mutta heti toiseksi eniten Omakaupunki.fi:stä. Omakaupunki.fi:tä käytti paikallisuutisten lähteenään 30 prosenttia vastaajista (Ovaskaisen tutkimuksessa 18 prosenttia). Yli puolet vastaajista piti sivustoa vähintäänkin melko tärkeänä tiedonlähteenä.

Suurin osa vastaajista etsi sivustolta omaan asuinalueeseensa liittyviä uutisia. Vantaalaisista vastaajista peräti 77 prosenttia ilmoitti etsivänsä oman alueen uutisia, kun helsinkiläisistä niitä etsi 64 prosenttia ja espoolaisista 56 prosenttia. Kysyttäessä, mistä aiheista vastaajat haluaisivat lisää keskustelua sivustolle, toivoivat vantaalaiset erityisesti omaan asuinalueeseen liittyviä sekä epäkohtiin puuttuvia aiheita. Epäkohtiin puuttuvia juttuja toivoi helsinkiläisistä vastaajista 32 prosenttia ja espoolaisista 44 prosenttia.

Vaikuttaa siis siltä, että vantaalaiset kaipaavat sivustolle enemmän oman asuinalueensa uutisia ja uutiskeskustelua. Vantaalaisten asioiden uutisoimiseen pitäisi kiinnittää sivustolla enemmän huomiota.

Vastaajista 35 prosenttia ilmoitti osallistuvansa sivuston tekoon jollakin tavalla. Yleisin tapa osallistua oli uutiskommenttien kirjoittaminen. Yllättävää oli, että naisista vain 18 prosenttia osallistui uutisten kommentoimiseen, kun miehistä kommentteja kirjoitti 43

prosenttia. Satunnaisesti uutisia ilmoitti kuitenkin kommentoivansa 30 prosenttia vastaajista; 39 prosenttia miehistä ja 27 prosenttia naisista.

Voi olla, että naiset ovat valinneet osallistumistavoista kysyttäessä muita vastausvaihtoehtoja ja jättäneet kyseisen kohdan tyhjäksi. On myös mahdollista, että vain satunnaisesti uutisia kommentoivat eivät koe osallistuvansa sivuston tekoon kommentoimalla uutisia ja ovat siksi jättäneet kyseisen kohdan tyhjäksi.

Yllättävää on, että kaikista vastaajista peräti 17 prosenttia ilmoitti osallistumattomuuden syyksi, ettei ole tiennyt että voi osallistua. Vastaajien tiedon puute yllätti, sillä valtaosa vastaajista ilmoitti kuitenkin käyvänsä sivustolla vähintään pari kertaa viikossa ja pitävänsä sivustoa ainakin kohtalaisen tärkeänä tiedonlähteenä.

Suurin osa vastaajista ilmoitti olevansa ainakin melko tyytyväinen vaikutusmahdollisuuksiinsa sivustolla. Yli puolet vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että heillä on tarpeeksi mahdollisuuksia osallistua sivuston tekemiseen ja että he pystyvät ilmaisemaan mielipiteensä uutiskeskustelussa. Silti noin viidesosa valitsi kussakin kysymyksessä vastausvaihtoehdon ”ei samaa eikä eri mieltä”. Luku tuntuu suurelta, ja olisi mielenkiintoista tietää, miksi vastaajat päätyivät kyseiseen vastausvaihtoehtoon.

Selvitin myös, mitä mieltä vastaajat ovat Omakeupunki.fi-sivuston uutisista ja uutiskeskustelun tasosta. Lähes 70 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että Omakeupunki.fi:n uutiset ovat laadukkaita. Sen sijaan vain 38 prosenttia oli sitä mieltä, että uutiskeskustelut ovat mielenkiintoisia ja antavat uusia näkökulmia. Ei samaa eikä eri mieltä oli 25 prosenttia vastaajista ja jokseenkin eri mieltä 22 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä oli 13 prosenttia vastaajista.

Lukijoiden jättämät avoimet palautteet antoivat vastauksia siihen, miksi osa ei pidä uutiskeskusteluja kovin laadukkaina. Lukijoilla oli mahdollisuus perustella sanallisesti mielipidettään siitä, pitäisikö lukijoiden osallistumismahdollisuuksia sivustolla tai uutiskeskusteluissa kehittää. Lisäksi kyselyn lopussa vastaajilla oli mahdollisuus antaa mitä tahansa palautetta sivuston kehittämiseksi.

Vajaa kolmannes avoimen vastauksen jättäneistä toivoi moderointilinjan tiukentamista ja asiallisempaa uutiskeskustelua. Muutama vastaaja toivoi tasapuolisempaa moderointia. Muutaman vastaajan mielestä kommentointimahdollisuus pitäisi poistaa kokonaan,

koska ”sivusto on täynnä täysin tarpeetonta haukkumista, negatiivisuutta ja ihmisten itsekeskeisyyttä”. Pari kommentoijaa kiinnitti myös huomiota trollaukseen, jonka he katsoivat laskevan yleistä keskustelun tasoa.

Pari kommentoijaa toivoi, että sivustolle pitäisi rekisteröityä verkkopankki- tai Facebook -tunnuksin ennen uutiskeskusteluun osallistumista.

Risuja saivat osakseen myös lukijoiden uutiset ja kuvagalleria. Yhden kommentoija mielestä kuvagalleriaa on ”erittäin vaikea selata ja kuvan jättäminen on hyvin vaikeaa”.

Toinen kritisoi lukijan uutisia toteamalla, että ”ne eivät ole edes uutisia vaan tyhjänpäiväisiä havaintoja”. Toimituksessa on huomattu kyseinen epäkohta ja nykyään lukijan uutinen tunnetaan nimellä lukijan juttu.

Omakeupunki.fi sai kehuja paikallisuudesta, helppolukuisuudesta ja selkeydestä. Vaikka lukijoilla on yhä enemmän mahdollisuuksia osallistua itse sisällöntuotantoon eri tavoin, he tuntuvat kaipaavan sivustolta ennen kaikkea ammattitaidolla tehtyjä, syvällisiä ja taustoitettuja uutisia.

5.2 Tutkimuksen luotettavuus

Lukijoiden todellisten mielipiteiden selvittämiseksi tutkimus olisi kaivannut enemmän avoimia kysymyksiä. Avointen kysymysten vastausten luokittelu ja tilastointi on kuitenkin vaikeaa.

Parissa kohtaa lukijoilla oli mahdollisuus perustella vastaustaan sanallisesti, ja he käyttivätkin mahdollisuutta kiitettävästi.

Joihinkin kysymyksiin tuli myös paljon ’en tiedä’ -vastauksia ja yllättävän moni valitsi Likertin asteikolla ’ei samaa eikä eri mieltä’ -vaihtoehdon. Herää kysymys, eivätkö vastaajat tienneet oikeasti mitä vastata. Kyselyn alussa olisin voinut selittää paremmin kyselyssä käyttämäni termit.

Siitä huolimatta, että kyselyn teko sattui kesäaikaan, sain vastauksia suhteellisen paljon: 175 vastausta kahdessa ja puolessa viikossa. Vastaajajoukon edustavuuden parantamiseksi kutsu kyselyyn lähetettiin vain joka kymmenennelle sivuston kävijälle.

Tutkimukseni reliabiliteetin ja validiteetin varmistukseni olen verrannut tuloksia Ovas-kaisen Vartti.fi:stä tekemään lukijatutkimukseen sekä Tilastokeskuksen valmiisiin tilas-

toihin. Vastaajajoukko on ominaisuuksiltaan pitkälti samanlainen kuin Ovaskaisen tutkimuksessa. Vastaajajoukko on myös samankaltainen kuin Omakaupungin kävijäprofiilissa (Metro mediatiedot, 2012). Vertailujen perusteella vaikuttaa siltä, että tutkimukseni reliabiliteetti eli mittaustulosten toistettavuus ja validiteetti eli tutkimuksen vastaavuus ovat hyviä.

5.3 Kehitysideoita ja ehdotuksia jatkotutkimuksiin

Tutkimuksessani selvisi, että osa vastaajista toivoo tiukempaa moderointilinjaa. Moderaattorin työssä olen huomannut, että yleisohjeista huolimatta jokaisella moderaattorilla on oma linjansa eikä yhtenäistä moderointilinjaa käytännössä ole. Voisi pohtia tarkemmin, mitä uutiskeskusteluilta toivotaan: pelkkää mielipiteiden vaihtoa vai esimerkiksi pidemmälle vietyä epäkohtiin puuttumista. Uskon, että toiveiden kartoittamisen jälkeen myös moderointilinjaa olisi helpompi yhtenäistää.

Päätoimittaja Ismo Uusituvan mukaan sivustolla ollaan ottamassa käyttöön ominaisuus, jossa toimitus voi jatkossa nostaa esille hyviä kommentteja. Suosittelumahdollisuus otetaan käyttöön aikaisintaan keväällä 2013 (Uusitupa, I. 6.11.2012). Tutkimukseni mukaan myös lukijat kaipaavat kommentteihin suosittelumahdollisuutta. Helsingin Sanomien verkkosivuilla otettiin syksyllä 2012 käyttöön kommenttien arvottaminen, jossa lukijat voivat suosittelun lisäksi arvottaa kommentin akselilla hyvin argumentoitu – huonosti argumentoitu (Helsinginsanomat.fi., 2012b). Mielestäni kommenttien lukijalähtöistä arvottamista voisi kokeilla myös Metro.fi:ssä.

Omakaupunki.fi, pian Metro.fi, tarjoaa mielenkiintoisia tutkimusaiheita erityisesti lukijoiden ja toimituksen interaktiivisesta sisällöntuotannosta kiinnostuneille. Oman opin näytetyöni aiheita voisi vielä syventää, ja tutkia tarkemmin esimerkiksi uutiskeskusteluja: millaiset aiheet saavat kommentoimaan ja osallistumaan sivuston tekoon?

Tutkimuksessani selvisi, että erityisesti vantaalaiset kaipaavat lisää uutisointia ja keskustelua oman asuinalueensa asioista sekä epäkohtiin puuttuvia aiheita. Omakaupunki.fi on paikallisuutisten päälähde helsinkiläisille ja espoolaisille heti Helsingin Sanomien jälkeen, mutta vantaalaiset lukevat paikallisuutisensa enemmän Ilta-Sanomista. On tosin

muistettava, että osa lukijoista päätyy Omakaupunki.fi:n sivuille juuri Ilta-Sanomien kautta.

Tutkimukseni mukaan vantaalaiset osallistuvat sivuston tekoon keskimäärin yhtä aktiivisesti kuin helsinkiläiset ja espoolaiset lukijat. Vantaalaisten suosituimmat osallistumistavat olivat kännykkäkuvien lähettäminen ja uutiskomenttien kirjoittaminen. Vantaalaisista kännykkäkuvia lähetti 23 prosenttia kyselyyn vastanneista, kun helsinkiläisistä 14 prosenttia ja espoolaisista ei yksikään.

Kiinnostava tutkimusaihe olisi, miten kohdentaa Omakaupunki.fi:n sisältöä paremmin vantaalaisille. Olisi myös hyvä selvittää, millä tavoin vantaalaiset itse osallistuvat mieluiten sisällöntuotantoon. Innostuisivatko he kertomaan oman asuinalueensa asioista ja epäkohdista esimerkiksi kuvaamalla niitä? Kaipaavatko he uudenlaisia tapoja vaikuttaa?

On mielenkiintoista nähdä, miten lukijakunta ja osallistumistavat kenties muuttuvat kun Metro.fi aukeaa marraskuussa. Miten Vartin pääkaupunkiseudun painoksen ja Metrolive.fi:n lopettaminen vaikuttavat tähän? Uusi verkkosivusto tarjoaakin kokonaan uudenlaisen tutkimusympäristön esimerkiksi opinnäytetyötään tekeville.

5.4 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointia

Opinnäytetyön teko oli melko vaikea prosessi. Tein tutkimuksen aiheesta, josta minulla ei alun perin ollut juuri mitään tietoa. Oma työskentelyni Sanoma Kaupunkilehdissä ja erityisesti työ Omakaupunki.fi:n moderaattorina auttoivat kuitenkin pääsemään sisälle tutkimusaiheeseeni.

Aluksi haastavinta oli rajata aihe. Omakaupungin product owner Mikko Luukkainen auttoi minua näkökulman tarkentamisessa.

Alkuperäinen tutkimuskysymykseni oli, mitä lukijat toivovat uutiskeskusteluilta. Tutkimuskyselyn tehtyäni huomasin, että näkökulmani oli paremminkin, millainen suhde lukijoilla on uutiskeskusteluun, ja mitä mieltä he ovat osallistumismahdollisuuksistaan yleisemmin. Lopullinen tutkimuskysymykseni oli: miten lukijat suhtautuvat uutiskeskusteluun Omakaupunki.fi-sivustolla? Lisäksi halusin selvittää, mitä mieltä lukijat ovat osallistumismahdollisuuksistaan sivustolla.

Myös lähteiden löytäminen oli melko vaikeaa. Uutiskeskusteluista ja moderoinnista on kirjoitettu roppakaupalla kevyempiä artikkeleja, mielipidekirjoituksia ja kolumneja, mutta tieteellistä kirjallisuutta on haastavampi löytää.

Yhtenä haasteena oli ajankäyttö. Tuntui, että aikaa oli aluksi liikaa enkä silloin saanut paljoa aikaiseksi. Olen huomannut, että työn teko sujuu paremmin, kun aikaa on rajallisesti: silloin se on käytettävä tehokkaasti. Itselleni sopivin vaihtoehto oli opinnäytteen teko osa-aikatyön ohessa.

Loppujen lopuksi olen kuitenkin tyytyväinen, että tartuin itselleni vieraaseen aiheeseen ja sain työn lopulta kasaan.

Lähteet

Helsinginsanomat.fi, 2012a. HS.fi:n kommentointi uudistuu. Luettavissa:

<http://www.hs.fi/kotimaa/HSfin+kommentointi+uudistuu/a1305555149370>. Luettu 12.10.2012

Helsinginsanomat.fi, 2012b. Käyttäjät pääsevät arvioimaan toistensa kommentteja HS.fi:n uutisissa. Luettavissa:

<http://www.hs.fi/kotimaa/K%C3%A4ytt%C3%A4j%C3%A4t+p%C3%A4%C3%A4sev%C3%A4t+arvioimaan+toistensa+kommentteja+HSfin+uutisissa/a130559887833>
8. Luettu 12.10.2012.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2006. Tutki ja kirjoita. 12. painos. Gummerus. Jyväskylä.

Holopainen, M. & Pulkkinen, P. Tilastolliset menetelmät. Perusteet. Tummavuoren kirjapaino Oy. Vantaa.

Julkisen sanan neuvosto 2011. Journalistin ohjeet ja liite. Yleisön tuottama aineisto tiedotusvälineiden verkkosivuilla. Luettavissa: http://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet. Luettu: 1.9.2012.

Kivessilta, J. 2005. Uusi media – uudenlainen yleisö? Lukijoiden mahdollisuus aktiiviseen toimijuuteen suomalaisten sanomalehtien verkkolehdistä. Luettavissa: <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu00559.pdf>. Luettu 12.10.2012.

KvantiMOTV 2004. Kvantitatiivisten menetelmien tietovaranto. Ristiintaulukointi. Luettavissa:

<http://www.fsd.uta.fi/metelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>. Luettu 1.11.2012.

Li, X. 2006. Internet Newspapers: The Making of a Mainstream medium. Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.

Liukkonen, M. 2010. Hyperpaikallista käyttäjäsältöä – Vartti.fi:n maaliskuun 2010 luetuimmat uutiset ja niiden uutiskommentit analyysissa. Opinnäytetyö. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma.

Luukkainen, M. 2012. Product owner, Omakaupunki.fi. Haastattelu. Vantaa.

Metro mediatiedot. Metro.fi:n kohderyhmä. Luettavissa:

<http://www.metromediatiedot.fi/page.do?pid=222&sid=2&parent=222>

Luettu 15.11.2012.

Neuvonen, R. 2005. Sananvapaus, joukkoviestintä ja sääntely. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Ovaskainen, T. 2009. Paikallissivusto lukijan silmin – Vartti.fi-sivuston lukijatutkimus. Opinnäytetyö. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma.

Tilastokeskus 2012a. Väestötilastot: Suomen väkiluku kasvoi eniten 20 vuoteen. Luettavissa: http://www.stat.fi/til/vaerak/2011/vaerak_2011_2012-03-16_tie_001_fi.html.

Luettu 23.10.2012.

Tilastokeskus 2012b. Koulutustilastot: Tutkinnon suorittaneen väestön määrä moninkertaistunut 40 vuodessa. Luettavissa:

http://www.stat.fi/til/vkour/2010/vkour_2010_2011-12-02_tie_001_fi.html.

Luettu 23.10.2012.

Uimonen, R. 2011. Sananvapauden väärinkäyttöä. Ykkösaamun kolumni. Luettavissa:

http://yle.fi/radio1/asia/ykkosaamun_kolumni/risto_uimonen_sananvapauden_vaarinkayttajat_31724.html. Luettu 30.10. 2012.

Uimonen, R. 12.3.2012. Julkisen sanan neuvon puheenjohtaja. Moderointi-aiheinen luento Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa 12.3.2012.

Uusitalo, H. 1997. Tiede, tutkimus ja tutkielma. WSOY. Juva.

Uusitupa, I. 6.11.2012. Metro-lehden päätoimittaja. Sähköposti.

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Auta meitä kehittämään Omakaupunki.fi-sivustoa entistä paremmaksi vastaamalla lukijakyselyyn.

Kyselyyn vastataan nimettömänä, ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Vastaminen kestää noin 5 minuuttia. Kyselyssä on 10 sivua.

Vastaajien kesken arvotaan viisi kahden leffalipun pakettia. Arvontaan osallistut jättämällä sähköpostiosoitteesi kyselyn lopussa.

Kysely on osa Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalismin linjalle tehtävää opin-
näytetyötä. Kiitos vastaajille!

Liite 2. Kysely

Missä päin pääkaupunkiseutua asut?

- Etelä-Helsingissä
- Pohjois-Helsingissä
- Itä-Helsingissä
- Länsi-Helsingissä
- Espoossa
- Kauniaisissa
- Itä-Vantaalla
- Länsi-Vantaalla
- Muualla, missä? _____

Sukupuolesi?

- Mies
- Nainen

Minkä ikäinen olet?

- Alle 15-vuotias
- 15-24-vuotias
- 25-44-vuotias
- 45-64-vuotias
- 65-84-vuotias
- Yli 84-vuotias

Kuinka monta henkeä taloudessasi asuu?

- 1
- 2
- 3

- 4
- 5
- 6
- 7 tai enemmän

Mikä olet ammatiltasi?

- Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- Ylempi toimihenkilö
- Alempi toimihenkilö
- Työntekijä
- Yksityisyrittäjä
- Eläkeläinen
- Kotiäiti/koti-isä
- Työtön
- Opiskelija
- Koululainen

Mikä on koulutustasosi?

- Peruskoulu
- Ammattikoulu
- Ylioppilas
- Opistotasoinen koulutus
- Ammattikorkeakoulu
- Yliopisto/korkeakoulu

Luetko uutisia internetissä?

- Useita kertoja päivässä
- Päivittäin
- Pari kertaa viikossa
- Noin kerran viikossa

- Satunnaisesti
- En koskaan

Miltä sivustolta yleisimmin luet paikallisuutisia?

- HS.fi
- Helsinginuutiset.fi
- Iltalehti.fi
- Iltasanomat.fi
- Lansivayla.fi
- Vantaansanomat.fi
- Omakaupunki.fi
- En osaa sanoa
- En lue paikallisuutisia
- Jokin muu, mikä? _____

Kuinka usein käyt Omakaupunki.fi-sivustolla?

- Useita kertoja päivässä
- Päivittäin
- Pari kertaa viikossa
- Noin kerran viikossa
- Satunnaisesti
- Tämä on ensimmäinen kertani sivustolla

Kuinka tärkeä tiedonlähde Omakaupunki.fi on sinulle?

- Erittäin tärkeä
- Melko tärkeä
- Ei tärkeä eikä epätärkeä
- Ei lainkaan tärkeä
- En osaa sanoa

Millaista tietoa etsit Omakaupunki.fi:stä? Valitse 1-3 itseäsi eniten kiinnostavaa vaihtoehtoa.

- Rakentamiseen ja kaavoitukseen liittyviä uutisia
- Rikoksiin ja onnettomuuksiin liittyviä uutisia
- Liikenteeseen ja liikennejärjestelyihin liittyviä uutisia
- Kulttuuritapahtumiin liittyviä uutisia
- Kunnallispolitiikkaan liittyviä uutisia
- Omaan asuinalueeseeni liittyviä uutisia
- Lukijoiden tekstiviestejä
- Lukijoiden kännykuvia
- Nyt tekeillä -keskusteluja
- Pitäiskö fiksata -keskusteluja
- Uutiskeskusteluja
- En osaa sanoa
- Muuta, mitä? _____

Osallistutko Omakaupunki.fi-sivuston tekemiseen? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kyllä, lähettämällä tekstiviestejä
- Kyllä, lähettämällä kännykuvia
- Kyllä, lähettämällä juttuvinkkejä
- Kyllä, kirjoittamalla lukijan uutisia
- Kyllä, kommentoimalla uutisia
- En osallistu
- Muuten, miten? _____

Miksi et osallistu sivuston tekemiseen?

- Ei kiinnosta
- En ole tiennyt, että voi osallistua
- Osallistuminen on teknisesti liian vaikeaa
- Muu syy, mikä? _____

Luetko verkkouutisten perässä olevia uutiskommentteja Omakaupunki.fi-sivustolla?

- Päivittäin
- Lähes päivittäin
- Viikoittain
- Satunnaisesti
- En ole lukenut uutiskommentteja/uutiskeskusteluja

Kommentoitko uutisia Omakaupunki.fi-sivustolla?

- Päivittäin
- Lähes päivittäin
- Viikoittain
- Satunnaisesti
- En ole kommentoinut uutista

Mikä on tärkein syys kommentoida uutisia? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- Haluan vaikuttaa asioihin
- Haluan ilmaista mielipiteeni
- Haluan keskustella muiden lukijoiden kanssa
- Muu syy, mikä? _____

Seuraavilla kolmella väitteellä selvitetään, mitä mieltä olet osallistumismahdollisuuksistasi Omakaupunki.fi-sivustolla. Kuinka samaa tai eri mieltä olet väittämien kanssa?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	
	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa	
Minulla on riittävästi mahdollisuuksia osallistua sivuston tekemiseen.	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐
En kaipaa uusia tapoja vaikuttaa sivuston sisältöön tai osallistua uutiskeskusteluun.	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐

Koen, että pystyn ilmaisemaan mielipiteeni uutiskeskustelussa. () ()
() () () ()

Jos haluat, voit vielä perustella mielipidettäsi siitä, pitäisikö lukijoiden osallistumismahdollisuuksia sivustolla / uutiskeskusteluissa kehittää.

Onko uutiskeskustelua mielestäsi? Valitse sopivin vaihtoehto.

- Liikaa
- Liian vähän
- Sopivasti
- En osaa sanoa

Millaisista aiheista toivoisit enemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

- Rakentaminen ja kaavoitus
- Rikokset ja onnettomuudet
- Liikenne ja liikennejärjestelyt
- Kulttuuritapahtumat
- Kunnallispolitiikka
- Epäkohtiin puuttuvat aiheet
- Omaan asuinalueeni asiat
- Lukijoiden tekstiviestit
- Lukijoiden kännykuvat
- Lukijoiden itse kirjoittamat uutiset
- Nyt tekeillä -keskustelut
- Pitäisikö fiksata -jutut

- Olen tyytyväinen keskustelun määrään tällä hetkellä
- En osaa sanoa
- Muusta aiheesta, mistä? _____

Millaisista aiheista toivoisit vähemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

- Rakentaminen ja kaavoitus
- Rikokset ja onnettomuudet
- Liikenne ja liikennejärjestelyt
- Kulttuuritapahtumat
- Kunnallispolitiikka
- Epäkohtiin puuttuvat aiheet
- Omaan asuinalueeni asiat
- Lukijoiden tekstiviestit
- Lukijoiden kännykuvat
- Lukijoiden itse kirjoittamat uutiset
- Nyt tekeillä -keskustelut
- Pitäiskö fiksata -jutut
- Olen tyytyväinen keskustelun määrään tällä hetkellä
- En osaa sanoa
- Muusta aiheesta, mistä? _____

Seuraavilla kolmella väitteellä selvitetään, mitä mieltä olet Omakaupunki.fi-sivuston uutisista ja uutiskeskustelun tasosta. Kuinka samaa tai eri mieltä olet väittämien kanssa?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä
	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa

Omakaupunki.fi-sivuston uutiset ovat laadukkaita, ja luen niitä mielelläni. ()

() () () () ()

Uutisten perässä olevat uutiskeskustelut ovat mielenkiintoisia ja antavat uusia näkökulmia. () () () () () ()

Uutiskeskustelun kommenttipalsta on selkeä ja helppolukuinen. () ()

() () () ()

Tarvitaanko uutiskeskustelupalstoilla yhteisiä pelisääntöjä, esimerkiksi eettisiä ohjeita?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Tunnetko Julkisen sanan neuvoston (JSN) säännöt, jotka koskevat yleisön tuottamaa aineistoa tiedotusvälineiden verkkosivuilla?

- Kyllä
- En

Toivotko toimittajan osallistuvan uutiskeskusteluun? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kyllä, kommentteja lähettämällä
- Kyllä, ohjailemalla keskustelua
- En toivo toimittajan osallistuvan keskusteluun
- Muuten, miten? _____

Miten hyvät kommentit voisi nostaa kommenttimassasta?

- Palkitseamalla
- Suosittelemalla
- Paremmalla näkyvyydellä sivustolla
- Muuten, miten? _____

Pitäisikö kommenteissa olla suosittelumahdollisuus?

- Kyllä
- Ei

Uutiskeskusteluun voi osallistua tällä hetkellä nimimerkillä. Pitäisikö mielestäsi uutiskeskusteluun osallistua omalla nimellä?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

Kiitos kyselyn täyttämisestä!

Halutessasi voit vielä antaa mitä tahansa palautetta Omakaupunki.fi-sivuston ja lukijoiden osallistumismahdollisuuksien kehittämiseksi.

Kun olet valmis, paina ”Lähetä”. Jos haluat osallistua leffalippujen arvontaan, kirjoita sähköpostiosoitteesi alla olevaan kenttään.

Sähköpostiosoite _____

Liite 3. Avoimet vastaukset

Omakaupunki.fi-kysely_3

Avoimet vastaukset

N=175

Julkaistu: 30.5.2012

Vertailuryhmä: Kaikki vastaajat

Missä päin pääkaupunkiseutua asut?

Muualla, missä?

”Vihdissä”

”KaakkoisHelsinki”

”Espanjassa”

”kanta-hämeessä”

”Aviapolis”

”lapissa”

”Hyvinkää”

”Kalliossa”

”Turussa”

”Hyvinkää”

”salo”

”pakkala, vantaa”

”Aviapoliksessa”

”Lahdessa”

”Vihti”

”turku”

”Tampereella”

”Turku”

”pori”

”Hamina”

”Järvenpää”

Miltä sivustolta yleisimmin luet paikallisuutisia?

Jokin muu, mikä?

”mtv3.fi”

”ampparit.com”

”metro”

”omakaupunki länsiväylä”

”HBL”

”yle.fi”

”HS.fi, Vartti.fi (siis omakaupunki). Siinäpä ne”

”aamulehti.fi”

Millaista tietoa etsit Omakaupunki.fi:stä? Valitse 1-3 itseäsi eniten kiinnostavaa vaihtoehtoa.

Muuta, mitä?

”Linkkejä kiinnostavista uutisista seuraten päädyn omakaupunki.fi:hin”

”elämää”

”paikallisuutisia”

”yleensä uutisia”

”Ihmisten mielipiteet on saatava julki.”

Miksi et osallistu sivuston tekemiseen?

Muu syy, mikä?

”en ole jaksanut”

”Olen tyytyväinen antiin sivustolla.”

”ei aikaa”

”Aika”

”en ole katsonut aiheelliseksi”

”ei ole tullut vastaan uutista jota haluaisin kommentoida, eikä tilanteita, jota kuvaisin”

”Liittymän palvelusto estää palvelun käytön.”

”ei ole aikaa”

”ei aikaa”

”Aikani on rajallinen.”

”ei ole ollut tarvetta”

”en vaan kehtaa sanoa omaa mielipidettä.”

”Joskus voisin lähettää vaikka kuvan tms.”

”pitää tutustua ensin”

”Muutakin tekemistä”

”Ei ole aikaa”

”aikapula”

”en asu pääkaupunkiseudulla”

”ei ole vaan tullut osallistuttua”

”keskustelun taso, joka on ajoittain epäasiallista”

Mikä on tärkein syy kommentoida uutisia? Valitse vain yksi vaihtoehto.

Muu syy, mikä?

”sisällön laadullinen parantaminen”

”ärtymys muita kohtaan”

”Oikeista idioottien kommentteja.”

”populismin vastapaino”

Jos haluat, voit vielä perustella mielipidettäsi siitä, pitäisikö lukijoiden osallistumismahdollisuuksia sivustolla / uutiskeskusteluissa kehittää.

”Lukijoiden pitäisi voida arvottaa kommentteja tykkäämällä tms. Samoin kuvia. Lukijoiden osallistuminen ja aktiivisuus näkyisivät sillä tavalla paremmin. Kuvagalleria on muuten tosi kökkö.”

”mielipiteet pitää ilmaista aika pliiisusti, jos haluaa, että niitä ei sorkita

”Uutiskeskustelujen tekstihän ovat aika ala-arvoisia. Paljon provosoidaan ja kirjoitetaan täyttä sontaa. Samanlainen oli Hesarin kommentointikin ennen, mutta on nyt siistiytynyt valtavasti rekisteröinnin myötä.”

”kyllä pitäisi. Tai ainakin niin kauan kuin Omakaupunki.fi -sivuston moderointi on nykytasolla. Joskus se on aivan raivostuttavaa - jopa siinä määrin, että olen kieltäynyt kaikista Sanoma-konsernin tuotteista, kunnes myös nettilehti saadaan tasokkaaksi. Roskaan rahoita.”

”Mielestäni tällainen kanava on ihan mahtava, vaikkakin joskus tuntuu ettei ihmiset harkitse oikein tekstiään kunnolla ennenkuin painavat 'send' näppäintä”

”En oikein tiedä, miksi minulla ylipäätään pitäisi olla mahdollisuus kommentoida - tai miksi kenelläkään pitäisi. Kokemukseni mukaan suurin osa kommentteista on tavalla tai toisella täysin asiattomia.”

”En todellakaan ymmärrä miksi pitäisi. Uutiset pitäisi olla sellaista faktaa ettei tarvitse kommentoida. Asioista voi toki olla eri mieltä, mutta uutinen on aina uutinen, mikä nykyään usein unohdetaan.”

”Jos on tehnyt puhelinliittymäänsä palvelunumeroiden käytön eston, ei kuvien tai uutisvinkkien lähettäminen onnistu paikan päältä. Saisitte enemmän ja nopeammin tietoja ja kuvia julkaisemisen arvoisista asioista, jos vastaanottajan numero olisi maksutta niidenkin käytössä, jotka puhelimen luvattoman käytön varalta ovat päättäneet estää kalliiden palvelunumeroiden käytön.”

”Nykyinen tilanne on mielestäni hyvä”

”ehdottomasti nimimerkit käyttöön. Tuonne on niin helppo trollata ja suututtaa luke mattomia ihmisiä, jotka ottaa asioita tosissaan.”

”Välillä tuntuu, että moderaattori/toimitus voisi karsia epäasiallisia kommentteja kovemmalla kädellä.”

”keskustelut on liikaa ’trollausta’ nykyään - ehkä tähän voisi suunnitella jonkun mallin (esim. eri keskustelusäikeitä tms per asia) - ehkä joku kevyempi tapa osallistua tapahtumien / asioiden / arvioiden jne tuottamiseen - pitäisi lähteä jostain lähellä olevasta asiasta, kuten palveluista (ravintolat, kahvilat, jne, puistot) tms”

”Uutiskeskustelu on todella ala-arvoista, pilaa sivuston lukuiloa, jos niitä eksyy vilkaisuun. Mielestäni erityisesti väkivaltauutisten ruotiminen on sivustolla todella epämiellyttävää.”

”Sivu on hyvin sekavaa. Esim lukijoiden ottamia kuvia on erittäin vaikeaa selata ja kuvan jättäminen on hyvin vaikeaa.”

”Keskustelut ovat mielestäni jonkin joutavaa höpinää ja yleensä menee toisen mollaamiseen ja kinasteluun ja arvosteluun.”

”ei selkeästi oma kaupunki sivulta käynyt muistaakseni ilmi että voi osallistua -aika olisi kun ei työssä”

”ehdottomasti”

”kehittää sivustoilla sekä uutiskeskusteluissa”

”Mielestäni osallistamista on jo nyt liikaa. En halua lukea toisten lukijoiden ’uutisia’ enkä katsella huonoja kännykkäkuvia. Haluan kunnollista, toimittajien kirjoittamaa sisältöä ja valokuvaajien ottamia kuvia. Älkää aliarvioiko yleisöä ja tarjoiko vain höttöä, vaikka se ensi alkuun käykin kaupaksi - lopulta moni kaipaa kuitenkin ihan perinteistä uutisjournalismia lähikulmiltaan.”

”Keskustelut ja mielipiteet ovat yleensä provosoivia ja typeriä, olen päättänyt olla lukematta ja kommentoimatta niitä.”

”Keskusteluja pitäisi valvoa edes jotenkin, nyt kommentoimissa solvataan ja haukutaan, keskustelu on täynnä asiattomuuksia.”

”Omakaupunki-sivuston hallinnoijat/webmasterit harrastavat erittäin häiritsevää, puolueellista ja journalistisesti hyvin arveluttavaa mielipiteiden moderointia (muokkaamista ja poistamista). On selvästi nähtävissä, että tietystä asioista ei saa keskustella ja tiettyjä asioita ei saa mainita niiden oikeilla nimillä (esimerkiksi romanikerjäläisten ja maahanmuuttajien tekemät rikokset). Tällainen sensurointi ei kuulu sivistysvaltion lehden toimintaan. Keskustelun täytyy olla täysin avointa (poislukien täysin asiaton käytös ja kielenkäyttö), eikä Omakaupungin tapainen ’sopimattomien’ mielipiteiden poistaminen keskusteluista ole hyväksyttävää. Jos esimerkiksi taskuvaras on (todistetusti, esim. Poliisin tiedotteen mukaan) ollut romani, on siitä voitava avoimesti keskustella, myös etninen tausta mainiten niinkauan kuin keskustelu on kielenkäytöltään asiallista.”

”No, ehkä vapaasti tiedollisesti kehittyneempään suuntaan”

”Omakaupunki-sivuille, kuten muillekin uutis-sivustoille, olisi mielestäni perusteltua kirjautuminen nettipankin kautta, jotta voisi kommentoida uutisia. Vihan, tietämättömyyden ja asiattomuuden taso joka näissä keskusteluissa loistaa on jotain aivan käsittämätöntä ja sillä ei voi olla kuin huonoja vaikutuksia tämän maan yhteisöllisyyteen.”

”Moderaattorit voisivat oikeasti miettiä mitä keskusteluja sensuroivat. Minusta on hölmöä, että emolehden politiikka (tietty määrä ääniä johonkin kommenttiin ja kommentti poistetaan) vaikuttaa itse kommenttien ymmärtämiseen. Miksi keskusteluiden kommentteja yleensäpäättään edes sensuroidaan? Sehän on jonkin mielipide. Joku on jotain asiaa vastaan. Jos siihen ei löydy vastalauseita niin vastalause onkin, että ’merkitse poistettavaksi’. Toimiiko sama periaate täällä ihmisiinkin? Jos jonkin ajattelu ei ole suotavaa, niin se hiljennetään?”

”Kyllä pitäisi kehittää. Tai ainakin kommentteja pitäisi moderoida tasapuolisesti. Näin ei nyt ole.”

”Liian suuri sensuuri uutisten kommentoinnissa.”

”Kommentointimahdollisuus pitäisi poistaa, sivusto on täynnä täysin tarpeetonta haukkumista, negatiivisuutta ja ihmisten itsekeskeisyyttä.”

”Ainakin pitäisi rajoittaa. Tuntuu, ettei kukaan valvo keskustelun tasoa”

Millaisista aiheista toivoisit enemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

Muusta aiheesta, mistä?

”esim. kolumneista tms. mielipiteistä”

”paikallisurheilu”

”Ei mistään”

”Ei mistään”

Millaisista aiheista toivoisit vähemmän keskustelua? Voit valita 1-3 vaihtoehtoa.

Muusta aiheesta, mistä?

”maahanmuuttajat”

”Kaikesta”

Toivotko toimittajan osallistuvan uutiskeskusteluun? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Muuten, miten?

”suitsemalla asiatonta keskustelua”

”kertomalla esim. jos alkuperäinen uutinen”

”Sensuroimalla enemmän, että keskustelun taso olisi asiallista!”

”en tiedä, jotenkin muuten”

”tilanteen mukaan”

”mitä?”

”tarvittaessa sensuroimalla”

”pitämällä yllä keskustelun tasoa”

Miten hyvät kommentit voisi nostaa kommenttimassasta?

Muuten, miten?

”jokainen tilaa ne s-postiinsa maksua vastaan”

”ei ole syytä nostaa - riittää kun jättää julkaisematta asiattomat ja huom! solvaavat mielipiteet. Nythän tätä moderointia ei juurikaan tehdä, ja se vaikuttaa lukijan mielikuvaan lehden laadusta.”

”aivan sama”

”pitäisikö edes kommentoida?”

”en tiedä.”

”esiintymiskulttuurilla”

”peukutus perässä riittää”

”Vaikea sanoa, suosittelunappi ei ainakaan toimi (Hommafoorumin ja Applefanien spämkaus).”

”Kenen mielestä hyvät kommentit?”

Kiitos kyselyn täyttamisestä! Halutessasi voit vielä antaa mitä tahansa palautetta Omakaupunki.fi-sivuston ja lukijoiden osallistumismahdollisuuksien kehittämiseksi.

”Haluan osallistua kännykällä.”

”Toimittaja ohjaamaan, vapautta muttei herjaamista sallivaa”

”Hyvä nettilehti joka kertoo oman asuinalueeni ympärillä tapahtuvat uutisoinnit nopeasti ja reaaliajassa. Toimii!”

”voisi olla enemmän lukijan ottamia kuvia”

”Nettilehdessä pitää olla kunnan moderaattori, joka pitää yllä keskustelun tasoa. Ja uutisoitavasta alueesta riippumatta tasapuolisesti. Ala-arvoisen keskustelun salliminen vaikuttaa myös mielikuvaan niin painetusta lehdestä kuin koko yhtiöstäkin. Brändistä kannattaa huolehtia.”

”Lukijoiden omat uutiset ovat alakoulutasoa. Ne eivät ole edes uutisia, vaan tyhjänpäiväisiä havaintoja, esim. keväällä yksi ’uutinen’ raportoi, että ostoskeskuksen tms. vessassa haisee pahalle. Jotain rajaa näihin typeryyksiin. Usein ’uutinen’ koostuu kuvasta ja yhden rivin tekstistä. Moni meistä jaksaa lukea vähän pidemmänkin tekstin. Jos ei jaksaa, voi tietenkin katsella vain kuvia. Mikäli keskustelu halutaan lopettaa, voi tietenkin vaatia ihmisiä kirjoittamaan omalla nimellään. Tämä näivettää keskustelun. Voitte käydä itse toteamassa asian vaikkapa Kauppalehden sivuilta tai Uuden Suomen sivuilta, jossa muutama viikko sitten keskustelu hiljeni nimimerkillä kirjoittelun lakattua.”

”kiva lukee juttuja ne on juuri sopivan mittaisia ja niistä saa selvää lukijoiden kuvat välillä tosi kivoja.”

”Mielestäni olisi parempi, jos voimavaroja käytettäisiin uutisten taustoittamiseen ja ylipäätään syvällisempiin uutisiin kuin johonkin kommentointimahdollisuuden kehittämiseen. Minua ei kiinnosta ventovieraiden mielipiteet, enemmän haluan puolueetonta ja tutkittua tietoa kaupungista.”

”moro porot”

”Voisi olla "tykkää" tai "+" tai jotain muuta jätetyistä kommentteista ja uutisista. Ja pääsivulle voisi klikata vaikka viisi eniten plussaa saanutta uutista ja/tai viisi eniten plussaa saanut kommentteja.”

”löysin helposti sivun kiva kun olemassa kiitos”

”Kyseessä on kuitenkin meidän toisen luokan kansalaisten foorumi, joten turha on liikoja/mitään vaatia.”

”etteköhän te osaa kehittää sitä paremmin kuin minä=)”

”älkää vaan muuttako sivuja ne on nyt kivoja ja helppo lukea.”

”en osaa sano ”

”toivon hyvää kielenilmaisua uutisissa hyvää kielen käyttöä kohteliaisuutta empatiaa”

”omat uutiset osio”

”Omakaupunki.fi:n suhde Vartti-lehteen on jätetty ilmeisesti tarkoituksella hieman hämäräksi. Olisi suoraselkäisempää ilmaista, että on kyse Vartin nettisivuista. Mielestäni molemmat lehdet tulisi pitää erillisinä, omine verkkosivuineen. Nyt Hesarin sivuilta yhä ajautuu huomaamattaan pois.”

”Keskusteluihin valvontaa, omat nimet käyttöön tai rekisteröityminen, nykyistä keskustelua ei kukaan järkevä ihminen halua lukea tai osallistua siihen.”

”aika hyvin kuitenkin toimii”

”mukavaa ja leppoisaa loppukesää!”

”Yhteisöllisyyttä voisi korostaa ja vastakkainasettelua välttää - yhdessä eletään, yksin kuollaan.”

”Omakaupunki on suosikkilehteni. Ehdotonta eliittiä. Keskusteluiden sensurointi on huono juttu. Miksi pitää yleensä sensuroida? Keskustelu kommentin kommentista on ainoa tapa toimia.”

”Jostakin pitäisi saada lisää kommentoijia (ja lukijoita). Nyt tuntuu, että tietyt ihmiset jyrää keskustelupalstoilla.”

”Moderaattorit töihin sieltä! Kommenttipalstoilla sallitaan aineistoa joka on kaukana miten tahansa määritellystä etiikasta. Ja koska portaali on Sanoman 'kaupunkiutiset', niin näin toimitettu sisältö vaikuttaa koko konsernin brändiin. Ei kiitos kaikille Sanoman painetuille lehdille niin kauan kuin tämän portaalin sisältö siistyytyy.”

”Hyvä ja omalaatuinen palvelu”

”Kommentit fb-tunnuksin kuten vaikka nyt-liitteessä”

”Kun ihmiset tekevät juttuja niin tällähetkellä ilmoitus jutun julkistamisesta lähetetään kaikille, ilman mitään yksilönsuojaa. Puhelinnumert/sähköpostit ovat yleisessä jaossa. BCC-kenttää voitaisiin käyttää. Lisäksi olisi parempi, jos palkitseminen onnistuisi ilman, että tarvitsee antaa henkilötietoja jokainen kerta. Parempi olisi esim PayPal-maksuja tai tulostettava viivakoodi esim. RAX/CHILLI/MacDonalds kuponki tms. Leffaliput voisivat olla myös tulostettavia sähköpostilla/tekstiviestillä lähetettyjä koodeja.”

Kun olet valmis, paina ”Lähetä”. Jos haluat osallistua leffalippujen arvontaan, kirjoita sähköpostiosoitteesi alla olevaan kenttään.

Liite 4. Omakaupunki.fi:n moderointiohjeet

Moderoinnin tarkoituksena on valvoa, ettei palstalla rikota lakia eikä keskustelu ole muuten hyvien tapojen vastaista.

Keskusteluissa ei saa julkaista:

- Yksityiselämää loukkaavaa tietoa: ihmissuhteet, terveydentila, vapaa-ajan käyttäytyminen, henkilökohtaiset ominaisuudet, jne. Moderointikynnys näissä asioissa riippuu kuitenkin kyseisen henkilön asemasta, jos asia voi vaikuttaa henkilön toimintaan tai on yhteiskunnallisesti merkittävää. Mitä korkeampi asema, sitä matalampi julkaisukynnys.

HUOM! Yksityiselämään kuuluvia asioita ei korkeassakaan asemassa olevien kohdalla pitäis revitellä, elleivät ne ole ”asiaan kuuluvia”. Siis esim Harri Jaskarin kohdalla ei ole asiaankuuluvaa puhua naisjutuista, jos kyse on politiikasta. Tai ei ole tarpeen muistuttaa jonku vihreän valtuutetun pilvenpoltosta päiväkotipäätöksen yhteydessä - päihdeasioiden yhteydessä ehkä. Asian yhteiskunnallinen merkittävyys ratkaisee, mutta jos asia on tarpeeksi merkittävä ja UUSI, voi olla parempi informoida toimitusta kuin julkaista tieto keskustelussa. Ongelmallisia myös vähän turhemmat julkkikset, joiden elinkeinon yksityisasiat tietyllä tavalla kuuluvat. Asiayhteys, sävy ym vaikuttavat silloinkin.

- Yksityishenkilöiden henkilötietoja tai yhteystietoja

- Valheellista tai halventavaa tietoa tai vihjausta (kunnianloukkausta). Loukkaus ei edellytä nimen mainitsemista tai kuvan julkaisemista, jos henkilö voidaan muuten tunnistaa viestistä

- Uhkaavaa, panettelevaa tai solvaavaa viestiä kansallisesta, rodullisesta, etnisestä tai uskonnollisesta ryhmästä. (Moderoiija voi poistaa myös viestit, joilla johonkin etniseen ryhmään viitataan epäsuorasti mutta tunnistettavasti.) Myös rikoksista epäiltyjen taustojen arvuuttelu menee tähän sarjaan.

- Rikokseen kehottavaa tai houkuttelevaa viestiä, tai rikoksella tai väkivallalla uhkailua
- Muiden haukkumista tai onnettomuuksista iloitsemista (Eri mieltä saa olla, mutta ei mitään idiootti- ja siitäs sai -juttuja)
- Kiroilua
- Linkkiä toiselle verkkosivulle, jossa on asiatonta materiaalia
- Tekijänoikeuksin suojattua materiaalia
- Myynti-ilmoituksia tai muita mainoksia
- Myös tuplaviestit voi poistaa

HUOM! Muista moderoida tarvittaessa myös viestien otsikot sekä nimimerkit

Ohjeita tekstiviestien ja kommenttien moderointiin

- Poista asiattomat viestit ja kuvat yllä olevien periaatteiden mukaan
- Tekstareista poista myös esim. ristikkovastaukset ja muut väärään paikkaan eksyneet viestit.
- Kännä- ja lukija juttu -kuvista poista esimerkiksi kuvat onnettomuuksien uhreista sekä muut kuvat, jotka rikkovat henkilön yksityisyyttä tai hyviä tapoja.
- Tavallisissa kuvissa julkisella paikalla esimerkiksi taustalla olevat ohikulkijat ovat ok
- Autojen rekisterinumerot on sotkettava esimerkiksi kolarikuvista.

Liite 5. Kuvio 20. Millaisista aiheista toivoisit enemmän keskustelua?

